Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 270 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Antradienis, Lapkričio - Nov. 16, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Kriokas

Didžiulė Jėga.
Alvin O'Konski.
Stalino Sveikata.
Tegul Važiuoja Namo.
Revoliucija Tarpe Republikonų.
Vaikai ir Tėvai.
Vokiečių Nerimas.
Rašo A. BIMBA

"The New York Times" korespondentas Lieberman rašo apie Kinijos Komunistų jėgą. Jis sako, kad Kinijos Komunistų Partija turi tris milijonus narių. Be to, jie turi reguliarę armiją iš mažiausia 1,500,000 vyrų. Tai labai didelė jėga.

★ ★ ★

O kas svarbiausia, kad šitie komunistai reiškia visos Kinijos žmonių geriausius interesus. Kur jie įsigali, ten tuojau praveda įvairias pažangias reformas. Tuojau nusavinami dvarininkai ir žeme apdalinami valstiečiai.

Labai svarbus faktas, kad komunistų išlaisvintose srityse jokio bado nėra. Tuo tarpu beveik visur Čiang Kai-šeko valdomose Kinijos dalyse siaučia badas.

★ ★ ★

Kongresmanas Alvin O'Konski, lenkų tautybės, yra vienas iš aršiausių raudonųjų raganų medžiotojas. Draugas, Naujienos ir visa tos pakalenijos spauda jį nekartą yra į padanges iškėlus.

Bet dabar šitas kongresmanas atsidūrė bėdoje. Amerikos Darbo Federacija reikalauja, kad jis tuojau būtų plačiai ištirtas. Jis kaltinamas tam tikrose neteisingose piniginėse operacijose. Federacija teigia, kad jis neturėtų būti prileistas prie kongresmano vietos.

★ ★ ★

Juozas Stalinas jau nebe jaunas žmogus. Kitą metą jam jau sukaks septyniasdešimt metų. Tai graži krūva metelių!

Jo sveikata labai susirūpino ir Grigaitis. Jis sakosi suradęs, ar kas nors jam pasakojęs, kad "antrasis ir trečiasis Stalino kojos pirštai yra suaugę," ir kad, pagaliau, Stalinas sergąs "širdies liga," ir dar turįs kitų bėdų su sveikata. Galimas daiktas.

Bet iš to džiaugtis menševikams perdaug nereikėtų. Tiesa, Stalinas, kaip ir nė vienas iš mūsų, neturi su gamta kontrakto, jog jis gyvens su Matūzeliu. Bet jis paliks partiją, kuri vykdys Stalino idėjas, ir tuo būdu vis tiek menševikams šioje ašarų pakalnėje ramybės nebus.

★ ★ ★

Draugas gailiai verkia, kad "Kinijos padėtis yra kritiška." Todėl ir "kinų misijonieriai dabar gyvena tokius tragiškus laikus, kokių niekad nėra matę, nors jų gyvenimas visuomet erškėčiais nuklotas."

Ta problema labai lengvai išsprendžiama. Tie "kinų misijonieriai" yra iš visų pasaulio kampų suplaukę kunigai kiniečiams išplėšti jų tikėjimą, kaip anais senais laikais vokiški "misijonieriai" išplėšė senąjį tikėjimą iš lietuvių. Tegul jie kraustosi ten, iš kur atvykę. Pasibaigs jų erškėčiuoti keliai. Aukų jie iš lietuvių neužsitarnauja. Pašalpos jiems nereikia.

O jeigu jau tokia didelė bėda, tegul popiežius iš savo iždo keletą milijonų dolerių paskiria jų šelpimui. Popiežius irgi amžinai negyvens. Kam tie jo milijonai paliks?

★ ★ ★

Republikonų partijoje kyla nemaža revoliucija. "Liberalai" žada šluoti laukan iš vadovybės "senąją gvardiją" Taftą, Martiną, Dewey, Hooverį. Jie nuo dabar kovosią už Republikonų Partijos užtempimą ant pažangaus kurpalio.

Vargiai kas iš tų pastangų išeis. Republikonų Partija yra didžiojo kapitalo partija. Jai

(Tąsa 5-me pusl.)

KINŲ LIAUDIEČIAI APSUPO SUČOWĄ

Užėmė Pozicijas už 135 Mylių nuo Nankingo

Nanking, Kinija, lapkr. 15. — Kinų komunistų vadovaujama, liaudiečių armija apsupo Sučow didmiestį, geležinkelių mazgą, 150 mylių į šiaurės vakarus nuo Nankingo, Čiang Kai-šeko tautininkų sostinės. Komunistai - liaudiečiai taip pat laimėjo pozicijas už 135 mylių nuo Nankingo.

Amerikinė žinių agentūra Associated Press lemia, kad liaudiečiai galės užimti Sučową per 3 iki 4 dienų. Tautininkai bando ištrukt iš Sučowo apsupimo. Bet amerikonai korespondentai teigia, kad komunistai, turbūt, aklinai uždarys tautininkus tuose sląstuose.

Kinų komunistų radijas pareiškė, jog dabar jie nesileis į jokias kalbas apie bendros Kinijai valdžios sudarymą su supuvusiais Čiango tautininkais.

Tautininkai, vartodami amerikinius lėktuvus, bombardavo komunistų pozicijas, bet retai kada pataikė, kaip sako keleiviai ir kiti stebėtojai.

Amerikos laivynas iš Tsingtao nulėkdino marininkų būrį į Tientsin uostą, kad padėtų bėgantiems iš šiaurinės Kinijos amerikonams išsikraustyti.

Atvyko Kinijon William Bullitt, specialės Jungt. Valstijų Kongreso komisijos pasiuntinys. Jis žiūrės, ko tautininkams greičiausiai reikia, kad atremt komunistus, ir duos Amerikos valdžiai patarimus.

D. Federacijos Vadai Reikalauja Grąžint "Pataisytą" Wagnerio Įstatymą; Plūsta Sovietus

Cincinnati, Ohio. — Amerikos Darbo Federacijos suvažiavimas ragins Jungt. Valstijų Kongresą kuo greičiausiai p a n a ikinti priešunijinį Tafto - Hartley'o įstatymą ir sugrąžinti Wagnerio įstatymą dėl teisių unijoms ir dėl streiko laisvės.

Po Wagnerio įstatymo atgaivinimo, galima būsią apsvarstyti "reikali n g u s jam pataisymus", sako Federacijos vykdomosios tarybos raportas dabartiniam jos suvažiavimui.

Vykdomoji taryba duoda dar tokius siūlymus:

Išleist įstatymą, kad darbininkui būtų mokama ne mažiau kaip $1 valandai; pagerint ir paplatint senatvės apdraudos įstatymą: įkurt plačią valdinę sveikatos įstaigą amerikiečiams; valdžios lėšomis remt gyvenamųjų namų statybą su nebrangiomis rendomis ir t.t.

Federacijos vykdomoji taryba savo raporte plūdo Sovietų Sąjungą, vadino Sovietus "užpuolikais" "demokratijos naikintojais" ir visaip kitaip, kaip tik išmanė.

Taryba sakė, Federacija privalo gausingai piniginiai ir dvasiniai remti slaptus judėjimas rytinės Europos kraštuose prieš Sovietus ir komunistus.

Eilė Federacijos centro vadų ragino išmesti komunistus iš federacinių unijų ir organizuoti dešiniąsias darbo unijas vidurinėje ir Pietinėje Amerikoje, taipgi Azijoje ir kitur. Tiktai tokias unijas jie vadino "demokratinėmis."

Didieji Bizniai Ėda Mažuosius Biznierius

Washington. — Bizniai, turintieji virtines krautuvių įvairiuose miestuose, visaip stengiasi nušluot mažuosius pavienius bizniūs, kaip atrado kongresinis Smulkiojo Biznio Komitetas.

Demokratas kongresmanas Wright Patman sako, didieji bizniai kartais pardavinėja atskirose vietose prekes net žemiau vertės, su nuostoliais sau, iki parbloškia ir nubankrutuoja ten mažuosius biznius. Paskui jie atskaito tuos nuostolius nuo savo pelnų, kad nereikėtų mokėti už tai taksų.

Tad didieji biznieriai nedamokamais valdžiai taksais padengia savo nuostolius. Tuo būdu smaugdami smulkiuosius biznierius, jie laimi visomis pusėmis.

Patman ketina duoti Kongresui sumanymą, kad užgintų didžiajam bizniui tokias gudrybes prieš mažuosius biznierius ir prieš valdžią.

NUŽUDYTAS SKULPTORIUS IR ŽMONA

Boca Raton, Florida. — Nežinia kas apiplėšė ir nušovė artistą - skulptorių Leono Lazari, 48 metų, ir jo žmoną.

4 Bilionai Dolerių Suvaryti į Begalinį Čiango "Žiurkių Urvą"

Washington. — Kinijos Čiang Kai-šeko valdžia prašo iš Amerikos dar biliono dolerių neva paskolos.

Amerika nuo 1946 m. iki šiol jau yra davus Čiangui 4 bilionus dolerių. Supuvusios jo valdžios kritikai net buržuazinėje spaudoje tatai vadino pinigų grūdimu į begalinį žiurkių urvą.

Palaikyti fašistuojančią Čiango valdžią nuo 1946 m. iki šiol kiekvienas amerikietis bendrai sumokėjo taksais po 60 dolerių.

Dirbtinis "Šumas," kad Elizabeth Pagimdė Sūnų

London. — Anglijos karalaitė Elizabetha, sosto įpėdinė, pagimdė sūnų praeitą sekmadienį. Valdžia dėl to suruošė trukšmingas iškilmes; buvo iššauta 21 sveikinimas - saliutas iš patrankų; tūkstančiai bažnyčių varpų apskambino tą neva didį įvykį. Surengta dirbtiniai "džiaugsmo" paradai.

Naujagimiui Elizabethos sūnui paskirta 200 tūkstančių dolerių algos per metus.

Elizabethos vyras kunigaikštis Philipas — buvęs Graikijos karalaitis, vokiškos veislės. Dėl Elizabethos jis išsižadėjo savo graikiškos pilietybės ir pakeitė religiją iš pravoslaviškos į anglikonišką. Jeigu Elizabetha kada taps karalė, tai Philipas neturės karališkos galios. Jis tik veislinis jos vyras.

Kanados Laivakroviai Atsisakys Skebauti

Kadangi federaciniai laivakroviai streikuoja rytiniuose Jungtinių Valstijų uostuose, tai kompanijos siunčia atplaukiančius krovinių laivus į Kanados uostus, kad kanadiečiai tuos laivus iškrautų.

2,000 kanadiečių laivakrovių Halifaxo uoste pirmadienį atsisakė iškrauti taip atplukdytą "Mauretaniją" ir du kitus didžiulius laivus.

Paskui buvo pranešta, jog valdžia perkalbėjo darbininkus, kad iškrautų tuos 3 laivus. Bet darbininkai užreiškė, kad toliau jie atsisakys laužyti Jungt. Valstijų laivakrovių streiką.

PROGRESYVĖ PARTIJA RAGINA PREZ. TRUMANĄ TARTIS DĖL BERLYNO

Reikalauja Vykdyt Rinkiminius Prižadus

Chicago. — Nacionalis Progresyvių Partijos komitetas ragino prezid. Trumaną paremti siūlymą, kad Amerikos, Sovietų, Anglijos ir Francijos užsienių reikalų ministrai iš naujo sueitų ir ramiai spręstų ginčus dėl Berlyno.

Tatai siūlė Australijos delegatas Jungtinių Tautų Seime dr. Herbertas Evattas, dabartinis seimo pirmininkas, ir Trygve Lie, Jungtinių Tautų sekretorius.

Progresyvių komiteto susirinkimas reikalavo, kad prez. Trumanas ir demokratai kongresmanai ir senatoriai vykdytų pasižadėjimus, padarytus laike savo rinkiminio vajaus.

Susirinkimo priimta rezoliucija sako:

— **Progresyvių Partija bus pastovi; ji ryžtingai kovos už taiką ir amerikiečių dauguomenės reikalus. Ši partija vis plačiau veiks ir dalyvaus visuose vietiniuose ir nacionaliuose rinkimuose.**

Henry Wallace, prezidentinis progresyvių kandidatas, partijos vardu pareiškė:

— **Mes dar tik pradėjome kovą. Toliau mes kovosime vis smarkiau ir smarkiau. Aš darysiu viską, ką tik pajėgsiu, kad mūsų partijai sektųsi.**

Komitetas atžymi, kad:

Progresyvių Partijos reikalavimai privertė demokratus žadėti tam tikrų liaudžiai pagerinimų. Žymia dalim šios partijos dėka buvo sumušti rinkimuose aršiausi raudonbaubiai kongresmanai ir senatoriai.

Nacionalis šios partijos komitetas pabrėžė, jog prez. Trumanas, pagal rinkiminius pasižadėjimus, be Kongreso tarimų, gali ir turi padaryti sekamus žingsnius:

Pilnai atgaivint rendų kontrolę; atsteigti kainų kontrolę, panaikint įsakymą dėl valdžios darbininkų-tarnautojų ištikimybės košimo;

Įsakyt generaliam prokurorui Clarkui atšaukt kaltinimus prieš 12 komunistų vadų; panaikint negrų išskyrimą nuo baltųjų ginkluotose Amerikos jėgose;

Praleist ginklus Izraelio valstybei, pavaryt streiklaužišką valdinės darbo Santykių komisijos advokatą Robertą Denhamą.

Įstatymiški Reikalavimai

Progresyvių Partijos komitetas sykiu pareikalavo padaryti tokius įstatymiškus žingsnius Kongrese:

Panaikint kongresmanų Neamerikinės Veiklos Komitetą; sugrąžint Wagnerio darbo santykių įstatymą; panaikint taksus šeimoms, turinčioms keturis narius ir gaunančioms tik iki $4,000 įplaukų per metus;

Atšaukt verstinos karinės tarnybos įstatymą taikos metu; sumažint lėšas armijai, kariniam laivynui ir orlaivynui; numušt kainas;

Išleist teisingos samdos įstatymą; federaliais įstatymais užgint linčiuoti negrus ir imti taksus už balsavimo teisę pietinėse valstijose; statyti gyvenamus namus su valdžios paramą.

Perša "Apsigynimui" Mobilizuot 15 Milionų Amerikiečių, Nors Nieks Neįmato Užpuolimo

Washington. — Nacionalė Karinė Įstaiga išdirbo planą greitai sumobilizuoti 15 milionu vyrų, moterų ir vaikų vadinamam "civiliam šalies apgynimui."

Tas planas spėlioja, kad Amerika "galinti būti iš tolo užpulta" tokiais karo įrankiais, kaip atominės, dujinės ir gaisrinės bombos, rakietos, limpamųjų mirtinų ligų perai ir kt.

Todėl kariniai planuotojai sako, milionai piliečių turį būti iš anksto suorganizuoti ir išlavinti tuojaus veikt, kai tik pamatys priešo žygį.

Plano raportas pripažįsta, jog dar neįmatomas užpuolimo pavojus; tačiau jis ragina "pasiruošti nors ir mažiausioms, toliamusioms karo galimybėms."

Plane dėstoma, kaip "civilis apsigynimas" turėtų gelbėti sužeistuosius bei apnuodytus, taisyti apardytus fabrikus ir kitų įstaigų veikimą.

Visi į tokį "apsigynimą" priimami savanoriai turėtų prisiekti, kad jie nieko bendra neturi su judėjimais, siūlančiais "nuversti Amerikos valdžią jėga ar prievarta."

NEGIRDĖT SOVIETUOSE KARINIŲ ŠNEKŲ

New York. — Anglijos Canterbury'o katedros dekanas, kun. Hewlett Johnson, laike bankieto Hotelyj Pierre, pareiškė:

— Kuomet aš neseniai lankiausi Sovietų Sąjungoj, negirdėjau jokių kurstančių karą šnekų.

"Tarpininkas" Liepia Žydam Trauktis Atgal

Paryžius. — Jungt. Tautų t a r p i n i n k a s Izraeliui su a r a b a i s taikyti, dr. Ralph Bunche įsakė Izraeliui atšaukt žydų kariuomenę Negeve atgal iki tų pozicijų, kurias žydai turėjo spalio mėnesio pusėje, ir daryt paliaubas su arabais.

Nuo spalio pusės Izraelio kovūnai iššlavė įsiveržėlius egiptėnus - arabus beveik iš viso Negevo ploto, pietinėje Palestinoje. Taigi "tarpininkas" Bunche perša sugrąžinti egiptėnams pirmesnį jų grobį.

Tikimasi Sukelt Izraeliui Pustrečio Biliono Dolerių

New York. — Amerikos Žydų Sionistų Organizacijos direktorius Herschel Auerbach pareiškė: Reikės pustrečio biliono dolerių, kad Izraeliaus valstybė per 10 metų galėtų priimt ir įkurt milioną žydų naujų ateivių. Tikimasi surinkt Jungtinėse Valstijose bilioną dolerių už parduodamus Izraelio valstybės šėrus, o dar pusantro biliono turės būti gauta kitokiais būdais.

ORAS.— Būsią niauku.

AUTOMOBILIŲ RAKETIERIAI NUSUKO PIRKIKAM 450 MILIONŲ DOLERIŲ

Washington. — Kongresmanų komitetas patyrė, kad pelnagrobiai automobilių biznieriai per 7 pirmuosius mėnesius šiemet nusuko naujų automobilių pirkikams 450 milionų dolerių visoje šalyje. Tas komitetas atrado šitokias jų suktybes:

Auto verslininkai brukte įbruka automobilių pirkikams daugybę nepageidaujamų įrankių bei prietaisų. Dažnai jie atsisako parduoti naują automobilį, jeigu pirkikas neįmaino savo pavartoto automobilio.

Tie biznieriai užkelia be saiko aukštas kainas išgautiems panaudotiems automobiliams, ypač 1947 ir 1946 metų modeliams.

Nors žmogus būtų pirma užsisakęs naują automobilį, bet jeigu kitas pasiūlo kyšį — ekstra primokėjimą, tai biznierius ir parduoda automobilį jam, o ne pirmajam.

Kongresmanų komitetas šią savaitę kvos bei apklausinės Hudson, Oldsmobile ir General Motors automobilių kompanijų atstovus, kas liečia tą "raketą."

SOVIETŲ MAINIERIAI AUKOJA FRANCIJOS STREIKIERIAM

Maskva. — Sovietiniai mainieriai iš Doneco srities sudėjo ir pasiuntė streikuojantiem Francijos angliakasiam 39 tūkstančius dolerių paramos.

Anglijos Valdžia Ims Aludes į Savo Rankas

London. — Anglų valdžia davė seimui sumanymą suvalstybint alaus pardavinėjimo biznį saliūnuose, valgyklose ir viešbučiuose. Jau nuo Pirmojo pasaulinio karo valdžia yra perėmus į savo rankas kelis šimtus aludžių ir gauna gero pelno iš jų.

Prašoma Pašalint Jankių Kariuomenę iš Anglijos

Praga. — Telepress žinių agentūra praneša, kad Anglijos darbiečių organizacija Stringstone mieste pasiuntė premjerui Attlee'ui reikalavimą tuojau iš Anglijos pašalint karines amerikonų oro jėgas. Ta organizacija įtaria, jog dabartinė "socialistų" valdžia bernauja amerikiniam Wall stryto imperializmui.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secr.-Treasurer, NICK PAKALNIŠKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Marshallo Plano Vaisiai

Skaitytojas veikiausiai skaitė žinią, kad Danijoje, mažytėje Danijoje, Marshallo planas padarė didelių skriaudų darbo žmonėms, ypačiai darbininkams. Einant Marshallo planu, Danijos vyriausybė priversta (Amerikos) nužeminti darbiŭinkų algas, pakelti jiems taksus už pajamas, ir įvesti kitokių blogumų, žeminančių Danijos darbo žmonių lygį.

Einant Marshallo planu, mažytė Danija priversta daryti taip, kaip įsako Dėdė Samas, dėl to, kad Danija gavo iš Amerikos 40,000,000 dolerių.

Va, kur ir kėri Marshallo plano blogumas. Šalis, kuri gauna iš Amerikos pinigų, priversta daryti savo ekonomijoje ne taip, kaip ji nori, bet kaip įsako Jungtinių Valstijų valdžia.

Mes jau skaitėme spaudoje, jog ne viena Danija skundėsi Marshallo plano naštos sunkumu — skundėsi visa eilė šalių, kadangi joms yra įsakoma, kaip jos turi savo ūkinį reikalą vesti. Sakysime: jeigu viena šalis turi aliejaus, tai ji priversta, pagal Marshallo planą, tą aliejų parduoti tik tam kraštui, kuriam yra Wall stryto įsakyta. Jeigu kita šalis turi anglies ir gali jos eksportuoti, tai ji priversta eksportuoti tą anglį į tą šalį, į kurią Amerika liepia.

Tas pats su kitais produktais.

Aišku, tuo būdu pakertamas šalies suverenumas; pakertama jai galimybė savystoviškai gyventi ir elgtis taip, kaip jai patinka.

Didesnėsės šalys, tokios kaip Anglija, lengviau gali prieš Marshallo plano vykdytojus atsilaikyti. Bet mažiukėms — tikra bėda!

Danija yra tam geriausias pavyzdys!

Frankui Bus Duodama Paskola?

Įdomių dalykų pasaulyje šiandien netrūksta. Tik pagalvokit, toks fašistas Franko, Ispanijos diktatorius, laikas tūkstančius ispanų patrijotų kalėjimuose, tikisi gauti iš Jungtinių Valstijų $200,000,000 paskolos!

Girdi, jam reikalingi tie pinigai krašto ūkiui pagerinti!

Franko yra nenaudėlis, kuris, su ispanų fašistų klika, padedamas Hitlerio ir Mussolinio, kraujuose paskandino Ispanijos respubliką prieš desėtką metų.

Franko yra tas nenaudėlis, kuris, karo metu, visaip rėmė Hitlerį ir Mussolinį.

Franko yra liaudies priešas, demokratijos priešas, — priešas visko, kas yra pažangu ir gera.

Na, ir jeigu šiandien tasai gaivalas tikisi gauti iš Amerikos paskolos, tai galima įsivaizduoti, prie ko mūsų šalies vyriausybė ruošiasi eiti.

Aiškus dalykas, Amerikos liaudis niekad nesutiks, kad jos sudėti doleriai eitų fašistui Frankui gelbėti!

Amerikos liaudis prieš tai kovos ir ji žinos, už ką kovoja.

Link Geresnių Santykių

Dienraštis Vilnis rašo:

"Frederick Kuh, Chicago Sun-Times korespondentas, rašo iš Paryžiaus: Trygve Lie su Argentinos ir Kolombijos atstovais siūlo planą, kuris gali baigt Amerikos ir Tarybų Sąjungos "šaltąjį karą."

"Jie siūlo Berlyno krizį taip išrišti: Palikti TSRS markes kaipo vienatinius to miesto pinigus, tuomet nuimti Berlyno blokadą ir paskui pradėti derybas dėl Vokietijos ir Austrijos taikos.

"Jie mano, kad šis planas bus priimtinas abiems pusėms.

"Tas planas liečia ir Graikiją ir Kiniją. Jie sako, kad Tarybų Sąjunga mažiau tada dės svarbos ant Graikijos, o Amerika sumažins savo karines jėgas Kinijoj, taipgi ištrauks okupacinę armiją iš Korėjos.

"Būsimoj keturių didžiųjų užsienio ministrų konferencijoj abi pusi turi daryti nusileidimų.

"Šis planas, bent kaip Kuh jį apibūdina, atrodo geresnis už pirmesnius pasiūlymus tam tikslui, bet kiek tame yra tikrovės teks palūkėti.

"Labai galima, kad praėjus rinkimams Washingtonas savo politiką link TSRS švelnins. Gen. Čiang Kai-šeko valdžios smukimas Kinijoj irgi gali kiek prie to prisidėti. Atrodo, kad Britanija ir Amerika Azijoj jau negalės dominuoti. Jos turės ten tenkintis antraeile ar dar menkesne role.

"Jei bus prieita tokio santykių pagerinimo, taikai bus geresnis užtikrinimas."

Vaikų Lopšelis Kolektyviniame Ūkyje

JURBARKAS, rugp. 11 d.—Kolektyviniame ūkyje "Nemunas" suorganizuotas ir pradėjo veikti vaikų lopšelis. Čia valstietės-motinos, išeidamos į darbą, be jokio rūpesčio paliekа savo mažamečius vaikus. Valstietės patenkintos gera ir rūpestinga vaikų priežiūra.

5 Tonai Grūdų Viršum Plano

KIRSNA, rugp. 11 d.—Aštriosios Kirsnos tarybinis ūkis įvykdė metinį grūdų paruošų planą, viršydamas jį 5-kiais tonais.

Atliekant pareigą valstybei daug padėjo ūkio darbininkai-spartuoliai A. Miklušas, A. Skripka, P. Merkinykas. Jie prisidėjo prie spartesnio derliaus nuėmimo ir kūlimo darbų įvykdymo. N. K.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

TEGUL DEMOKRATAI VIENI GALVAS SUKSIĄ

SLA organas Tėvynė, matyt, nelabai patenkinta rinkimų rezultatais. Ji daug kartų patį Trumaną barė už nesiskubinimą su paskelbimu karo bolševikams. Dabar, po rinkimų, Tėvynė išdrožia tokį pamokslą:

Šalyje pragyvenimo brangumas kyla iki aukščiausio laipsnio, o tas kilimas neišvengiamai iššaukia streikų bangas. Įvykę ir darbininkų naudai laimėti streikai dar daugiau iškelia bendro gyvenimo brangumą, kas ir vėl rengia naujus streikus, nes iš gaunamo už darbą atlyginimo darbininkams pragyvenimas daros neįmanomas. Tas viskas turės susireguliuoti, bet kajp ir iš kur pradedant? Čia laimėtojų džiaugsmo šypsenos veiduose turės susiniaukti ir rimtai gana rimtai pagalvoti šias problemas išspręsti. Gal ir gerai didžiuma piliečių padarė šalies vairą palikdami Demokratų Partijai, kuri šalį vairuodama per praeitus 16 metų, įvedė į milžiniškas skolas, į vos pakeliamus taksus, į pragyvenimo brangumą, į gyvenamų namų didelę stoką ir į neišvengiamų streikų bangas. Tai tegul ji dabar rimtai pagalvos, kaip iš to visko išbristi ir šalies gyventojams palengvinti sunkiai pakeliamą gyvenimo naštą. Čia nebus progos kaltinimus mesti kuriai kitai partijai, jeigu ji būtų neišgalėjus iš tų visų sunkumų išbristi. Amerikos gyventojai dabar to lauks išimtinai tik iš Demokratų Partijos. (Tėvynė, lapkričio 12 d.)

Čia, matote, netiesiogiai, bet labai storai užvažiuojama darbininkams. Atrodo, kad visas kainų ir brangumo kilimo šaltinis yra darbininkų streikai. Tai labai sena visų reakcininkų giesmė.

KUNIGAI PER BALFą VĖL APKIRTO MENŠEVIKUS IR BEDIEVIUS

Sekama citata iš menševikų Naujienų kalba pati už save, nereikalinga jokių komentarų. Ji aiškiai parodo, kad mūsų broliai klerikalai per Bendrąjį Amerikos Lietuvių Fondą vėl skaudžiai apkirto mūsų brolius menševikus ir tuos, kurie dar nepasiskubino kunigui Končiui atlikti išpažintį iš viso gyvenimo.

Naujienos rašo ir verkia:

Šiandien "Naujienose" telpa mūsų korespondento pranešimas apie BALF'o veiklą Europoje. Iš jo patiriame, kad Bendras Amerikos Lietuvių Fondas jau turi Europoje ne tiktai savo įgaliotinę (p-lę Rovaitę), bet ir savo "įstaigą," t. y. ofisą arba raštinę.

Toliau. Pranešime sakoma, kad ta naujai įkurta BALF'o įstaigą davė tam tikrų paaiškinimų lietuvių spaudai tremtyje, skelbdama tarp ko kita štai ką:

"Kad USA bendradarbiauti emigracijos reikalais turi teisę tik šios organizacijos: NCWC, ChWS ir žydų."

Tai yra klaidinanti visuomenę informacija.

NCWC arba National Catholic Welfare Council yra Amerikos katalikiškų bažnyčių organizacija. Church World Service yra protestantų organizacija.

Pagal tą europinės BALF'o įstaigos pranešimą išeina, kad tiktai trys **religinės** organizacijos turi teisę bendradarbiauti su valdžios Komisija emigracijos į USA reikalais. Bet tai aiški netiesa,— ką nurodo ir mūsų korespondentas. Jisai rašo:

"Mūsų žiniomis jau nuo pat V. Vokietijoje įsikūrimo USA konsulatų emigracijai į USA talkininkauti padeda taip pat IRRC, kuri nėra konfesinė, bet tik bendra pašalpinė organizacija. Šios organizacijos atstovai yra prie visų Vokietijoje veikiančių USA konsulatų ir ši organizacija viena iš pirmųjų prie savo įgaliotinių pasikvietė ir lietuvius jos darbe padėti.

"Negirdėjome, kad šios organizacijos atstovai būtų iš Europos atšaukti ir kad pati organizacija kaipo tokia būtų čia nustojusi veikti.

"Mes turime iš visai patikimų šaltinių žinių, **kad IRRC taip pat turi teisę duoti garantijas, jas kontrasignuoti ir kitus visus formalumus, susijusius su emigracijos reikalais, atlikti."**

Šitas korespondento paaiškinimas yra visai vietoje. Organizacija IRRC (t. y. International Rescue and Relief Committee) nepaliovė veikusi. Ji turi ne mažiau teisių už katalikų, protestantų ir žydų organizacijas. Su ja kooperuoja lietuvių komitetas New Yorke, sudarytas prieš dvejetą metų.

Kodėl gi BALF'o įstaiga bando IRRC visai paneigti?

Tai juo blogiau, kad šitas visuomenės klaidinimas, atrodo, daromas **sąmoningai.** Jau prieš keletą savaičių, kai New Yorke įvyko ALT Vykdomojo Komiteto iniciatyva sušauktas veikėjų pasitarimas imigracijos ir įkurdinimo reikalais, kai kurie lietuviai pareigūnai iš katalikų organizacijos pasakojo, kad prezidento paskirta Komisija imigracijos reikalais pripažinsianti tiktai tris religines organizacijas — katalikų, žydų ir protestantų. Kiti asmens jų pareiškimus užginčijo, ir vėliau šis klausimas buvo išaiškintas pasiteiravus IRRC ofise, kurio vedėjas painformavo ir lietuvį tarnautoją katalikų organizacijos centre, skleidusį tas neteisingas žinias.

Paskui įvyko Chicagoje BALF'o seimas, kuris vienbalsiai nutarė, kad BALF'as privalo kooperuoti su **visomis** "voluntary agencies" (Savanoriškomis agentūromis), neišskiriant protestonų organizacijos ir IRRC.

Bet po to viso BALF'o įstaiga Europoje vėl kartoja tą pačią **netiesą,** kad IRRC nesąs skaičiuje organizacijų, bendradarbiaujančių imigracijos reikalais!

BALF'o centras privalo šitokiam šališkumui padaryti galą. (N., lapkr. 11 d.)

LIEPIA NAUJIESIEMS LIETUVIAMS ATEIVIAMS TYLĖTI

Kunigas Albinas Martišiūnas nepasitenkinęs pabėgėliais, kurie pribuvę Amerikon, netyli ir vien tik nesidžiaugia. Jis rašo:

Tačiau ši Amerikos kritika reiktų tremtiniams paskaityti už blogumą dėl to, kad nemaža dalis vietinių lietuvių tokią kalbą paskaito Amerikos peikimu ir tai net sau asmeniškai priskiria: kaip gaila, kad atsiėmiau giminaitį iš "kempių," nes jam čia niekas netinka — galima išgirsti iš nekurių vietinių Amerikos lietuvių. Ir atsitinka, kad supra tarp jų draugystės ryšiai, jie net visai susipyksta. Tas gandas, dar praplėstas, nueina iki kaiminkos, ir ši visai įsibaugina gelbėti net savo giminėms į šią šalį atvykti. Taigi, dėl kai kurių žmonių tokio supratimo reiktų nesinaudoti žodžio laisve ir viešai savo įspūdžių nereikšti, kad pasilikusiems tremtiniams nepakenktume. (D r a g u s, lapkr. 6 d.).

Naujai atvykusių lietuvių tarpe randasi visokių žmonių. Daugumai jų teks susidurti su sunkaus darbo sąlygomis. Jie ant savęs pajus išnaudojimo sistemą ir boso savivališkumą. Jie įstos į darbo unijas. Jiems prisieis streikuoti ir susidurti su persekiojimu. Aišku, kad jie negalės kunigo Martišiūno reikalavimo išpildyti ir tylėti. Jie turės dėtis su kitais darbininkais ir kovoti už darbininko teises. Tai neišvengiama. Taip bus.

MENŠEVIKAI TEBEREIKALAUJA KARO

Daug ką pamokino Amerikos prezidentiniai rinkimai. Net ir Vatikano organui "Osservatore Romano" rinkimai parodė Amerikos žmonių troškimą taikos. Bet kitaip juos supranta mūsų menševikai iš Keleivio. Vienas jo redaktorius rašo:

Trumano administracija susilaukė didžiausio laimėjimo Amerikoje ir didžiausio pralaimėjimo... Mandžurijoj. Laimėjimas ir pralaimėjimas įvykė veik tuo pačiu laiku.

Mandžurija, turtingiausia Kinijos dalis ir gal visos Azijos širdis, atiteko bolševikams. Kinų komunistų armijos, rusų apginkluotos ir rusų instruktorių išmokytos, veržiasi į Kinijos platybes. Kinijos nacionalinė valdžia svyruoja, krašte panika, o maskvinis siaubas gręsia užlieti visą Kiniją.

Jei Kinija atiteks Maskvos "globon," visa Azija neišvengiamai irgi atsidurs Maskolijos įtakoje. O tada?

Atsakymas į tą "tada" yra tas, kad su Azijos milionais vadovavimas pasauliui išslis iš Amerikos rankų ir pereis į rusų rankas. Tupčiojimu ir "taikos misijomis" šito pavojaus nebus galima išvengti. (K., lapkr. 10 d.).

Vadinasi, nuo "tupčiojimo" reikia pereiti prie ginklo. Šis sutvėrimas norėtų, kad Amerika paskelbtų karą ne tik rusams, bet ir kinams.

Kitas darbininkų nekentėjas Minnesotos republikonas Joseph Ball (dešinėje) prarado senate vietą. Ji teko demokratų-farmerių-darbininkų bendrai pastatytam kandidatui Hubert Humphrey.

LAISVĖS VAJUS

S. Brusokas, vienas iš Brooklyno vajininkų buvo užėjęs į Laisvės raštinę ir pridavė naują prenumeratą ir geroką skaičių atnaujinimų. Taip pat atnaujinimų pridavė brooklyniečiai P. Babarskas ir A. Mureika. Brooklyniečiai dabar stovi ketvirtoj vietoj.

Iš Elizabeth, N. J., gražiai pasidarbavo F. Savičius, prisiųsdamas atnaujinimų.

Hartfordą šį sykį atstovavo Walter Brazauskas, prisiųsdamas atnaujinimų.

Taipgi gavome gerų rezultatų nuo gerų veikėjų kaip tai J. Balsys, Baltimore, Md., J. Grybas, Norwood, Mass. ir A. Lipčius, Chester, Pa. Jie prisiuntė atnaujinimų.

Į vajų įstojo J. Daujotas, E. St. Louis, Ill., o LDLD 75 kp., Miami, Fla., pakilo punktais su atnaujinimu.

Čia suminėjome apie vyrus vajininkus, bet žiūrėkite, kad ir mūsų moterys gražiai darbuojasi. Nuo M. Svinkūnienės, iš Waterbury, Conn., gavome didelį pluoštą atnaujinimų, taipgi ir nuo H. Tamašauskienės, So. Boston, Mass. ir nuo M. Kazlauskienės, Binghamton, N. Y.

Kontestantų surašas šiandien stovi sekamai:

	Punktai
R. & K. Žukauskai, Newark, N. J.	**3704**
Wm. Patten, Philadelphia, Pa.	**2283**
L. Pruseika, Chicago, Ill.	**2252**
Brooklyno Vajininkai	**1943**
LDP Klubas, Elizabeth, N. J.	**1676**
D. G. Jusius, Worcester, Mass.	**1615**
Hartfordo Vajininkai	**992**
M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn.	**973**
P. Bečis - F. Klaston, Great Neck, N. Y.	**576**
A. Lipčius, Chester, Pa.	**532**
V. Ramanauskas, Minersville, Pa.	**482**

Bridgeporto Vajininkai	475	S. Puidokas, Rumford	186
S. Kuzmickas, Shenandoah	468	J. Didjun, New Haven	168
S. Penkauskas, Lawrence	432	S. Tvarijonas, Detroit	140
P. Slekaitis, Scranton	426	A. Gudzin, Scotia	112
LLD Moterų Sk., Binghamton	364	V. J. Valley, New Britain	112
D. P. Lekavičius, Pittsburgh	360	V. Padgalskas, Mexico	104
P. J. Anderson—		P. Paserskis, Baltimore	99
L. Bekis, Rochester	306	J. Matačiūnas, Paterson	84
J. Grybas, Norwood	304	J. Simutis, Nashua	80
Geo. Shimaitis, Brockton	280	H. Žukienė, Binghamton	72
LLD 2 kp., So. Boston	276	V. Wall, Wilkes-Barre	58
J. Blažonis, Lowell	260	LLD 198 kp., Oakland	56
A. Valinčius, Pittston	244	Alex Shatro, Aliquippa	56
C. K. Urban, Hudson	224	A. P. Dambrauskas, Haverhill	54
J. Balsys, Baltimore	224	J. Shukys, So. Boston	28
S. Sharkey, Easton	200	J. Daujotas, E. St. Louis	28
LLD 75 kp., Miami	196	I. Klevinskas, Scranton	27
Anna Bernat, Los Angeles	196		

Pasiskaitykite gražų laiškelį —

"Drauge Bukni — Čia randate money-orderį sumoje $45. Dalinasi sekamai — $40 tai auka dienraščiui Laisvei nuo Lietuvių Moterų Progresyvių Klubo, o $5 tai auka nuo Gabrieliaus ir Onos Januškų. Draugiškai, V. Stankevičius, Baltimore, Md."

Širdingai dėkojame viršminėtam Klubui ir prašome kitų klubų pasekti jų pavyzdį.

Daugiau aukų gavome sekamai:

Po $5: Bladas - Zaruba, Brooklyn, N. Y. ir N. Grybienė, Norwood, Mass.

Po $3: M. Urban, Hartford, Conn.; V. ir E. Kazenai, Binghamton, N. Y.; L. Pocius, Beacon Falls, Conn.; J. Auchukaitis, Miami, Fla.

Po $2: Charles Larkey, New York City, N. Y.; M. Ciplijauskas, Waterbury, Conn. ir J. Sprainys, Brooklyn, N. Y.

Po $1: P. Čelkonis, Hartford, Conn.; A. Grigun, Norwood, Mass.; J. Mikalauskas, East St. Louis, Ill. ir J. Taraila, Norwood, Mass.

Tai tiek šį sykį. Sekančiame numeryje bus daug pasikeitimų, nes matėmės su nekuriais vajininkais, kurie dalyvavo dienraščio Laisvės koncerte. Dėkojame už aukas ir vajininkams už pasidarbavimą.

Detroit, Mich.	$119.00
Brooklyn, N. Y.	72.00
Chicago, Ill.	65.00
Worcester, Mass.	60.50
Rochester, N. Y.	38.50
Philadelphia, Pa.	37.75
Hartford, Conn.	33.00
Oakland, Cal.	25.00
Baltimore, Md.	24.50
Scranton, Pa.	22.00
Lawrence, Mass.	21.00
Binghamton, N. Y.	21.00
Newark, N. J.	18.50
Elizabeth, N. J.	18.00
Norwood, Mass.	16.00
Stamford, Conn.	13.00
Seattle, Wash	12.00
Miami, Fla.	11.00
Jersey City, N. J.	10.00
Pittsburgh, Pa.	10.00
Los Angeles, Cal.	9.00
Great Neck, N. Y.	9.00
New Britain, Conn.	8.00
Waterbury, Conn.	8.00
Saginaw, Mich.	6.00
Eddystone, Pa.	6.00
Wilkes-Barre, Pa.	6.00
Bayonne, N. J.	5.00
Mexico, Me.	5.00
New Haven, Conn.	5.00
Paterson, N. J.	5.00
Easton, Pa.	4.00
Coal Center, Pa.	3.50
Washington, Pa.	3.00
Bridgewater, Mass.	3.00
Haverhill, Mass.	3.00
New Kensington, Pa.	3.00
Hudson, Mass.	3.00
Easton, Pa.	3.00
Bridgeport, Conn.	3.00
Williamsport, Pa.	3.00
Scotia, N. Y.	3.00
Aliquippa, Pa.	2.00
Brockton, Mass.	1.50
Rumford, Me.	50c

Laisvės Administracija

Ilgai gyvenusi, Mrs. Esther Pollack, 89 metų amžiaus, tačiau nesulaukė mirties lovoje. Jinai mirė iškritus per langą iš apartmento šeštame aukšte.

Komunistų Rolė Tarybų Lietuvos Kolektyvių Ūkių Gyvenime

Smarkus augimas kolektyvinių ūkių Tarybų Lietuvoje iškelia daugybę naujų problemų. Jiems reikia gerų kadrų, geros vadovybės. Kolektyvinių ūkių darbui ir gyvenimui daug vietos pašvenčia nudienė Lietuvos spauda. Vilniaus "Tiesoje" rugpjūčio 11 dieną skaitome įdomų redakcijos straipsnį apie pareigą ir vaidmenį kolektyviniuose ūkiuose komunistų ir jaunųjų komunistų. "Tiesa" rašo:

Auga ir stiprėja kolektyviniai ūkiai mūsų respublikoje. Tarybų Lietuvos darbo valstiečiai praktikoje įsitikina tų ūkių pranašumu prieš individualinius, jie mato, kaip bendromis jėgomis, su aukštos žemės ūkio technikos pagalba jie gali užtikrintai kurti laimingą ateitį. Jaunų kolektyvinių ūkių valstiečiai deda visas pastangas, kad kolektyviniai ūkiai klestėtų ir stiprėtų. Stiprinant kolektyvinius ūkius, pirmose eilėse žygiuoja komunistai ir komjaunuoliai, kurie dirba juose. Jie įdeda visas jėgas gerinant jų darbą, keliant drausmę, didinant jų materialines ir kultūrines gėrybes. Tai ir suprantama. Komunistai ir komjaunuoliai privalo būti pirmose eilėse, parodyti asmenišką pavyzdį visiems kolektvvinio ūkio valstiečiams. Mūsų kolektyviniai ūkiai jauni. daugelis ju dar organizaciškai nesustiprėję, susiduria ir dar susidurs su įvairiais sunkumais. Nuo komunistų ir komjaunuoliu a k t yvumo, nuo jų mokėjimo suorganizuoti valstiečius į kova tiems sunkumams nugalėti priklauso tolesnis kolektyvinių ūkių suklestėjimas. Komunistai ir komjaunuoliai privalo viską daryti, kad išaiškintų kiekvienam kolektvvinio ūkio valstiečiui, kad nuo jo paties darbo priklauso jo gerovės pakėlimas.

Nuo abelnosios kolektyvo gerovės priklauso gerovė kiekvieno kolektyviečio

Reikia, kad kiekvienas kolektyvinio ūkio valstietis suprastu, kad kuo daugiau augs kolektyvinio ūkio turtai, kuo daugiau tvirtės kolektyvinis ūkis, tuo didesnė bus ir jo asmeniška gerovė. Tarybų valdžia suteikė galimybės turėti kiekvienam kolektyvinio ūkio valstiečiui savo daržą ir gyvulius, bet pagrindinis valstiečių gerovės šaltinis yra kolektyvinio ūkio pajėgumas. Štai kodėl kova dėl kolektyvinio ūkio visuomeninio turto didėjimo yr kova dėl kiekvieno jo nario gerovės kėlimo. Bus daugiau turtų ir gėrybių kolektyviniame ūkyje, bus daugiau turtų i r gėrybių kiekvieno kolektyvinio ūkio valstiečio namuose. Į tai ir turi būti nukreiptas komunistų ir komjaunuolių darbas. Pasiekti kolektyvinių ūkių gerovės augimą galima tiktai keliant darbo drausmę ir organizuotumą. Partinės organizacijos turi daryti viską, kad darbas kolektyviniuose ūkiuose būtų suplanuotas ir organizuotas nagal brigadas ir grandis. Būtina užtvirtinti brigadininku ir grandininkų padėti, kelti jų autoritetą. Plačiai ir nuodugniai reikia išaiškinti valstiečiams būtinumą tvarkingai ir organizuotai dirbti. Brigadininkams ir grandininkams reikia padėti įgauti įgudimą vadovaujant brigadoms ir grandims, perduoti jiems brolišką respublikų brigadininkų ir grandininkų patyrimą. Didelį vaidmenį keliant darbo drausmę vaidina bendri kolektyvinio ūkio susirinkimai. Tiems susirinkimams būtina gerai pasiruošti, kad kiekvienas jų taptų mokykla valstiečiams tolesniam jų darbui. Žemės ūkio artelės įstatus privalo žinoti ir atsiminti kiekvienas artelės narys. Komunistai ir komjaunuoliai turi padėti išaiškinti juos. Kiekviename kolektyviniame ūkyje būtina suburti platų ir kovingą aktyvą, nuolat su juo dirbti, kelti jo idėjinį-politinį lygį.

Nepamiršti kultūrinių reikalų

Reikia nenuilstamai kelti kolektyvinių ūkių valstiečių kultūrą. Didelį dėmesį reikia kreipti į agrotechnikos propagandą. Visos partinės organizacijos turi rūpintis, kad kiekviename kolektyviniame ūkyje būtų suorganizuotas kultūrinis centras. Gerą iniciatyvą turi parodyti mūsų komjaunuoliai organizuojant meno saviveiklos ratelius, įkvepiant savo entuziazmu visą jaunimą, įtraukiant jį į aktyvų visuomeninį ir politinį darbą. Ypač atsakingi komjaunuolių uždaviniai tuose kolektyviniuose ūkiuose, kuriuose nėra partinių organizacijų. Komjaunuoliai privalo tenai visomis jėgomis stengtis pateisinti partijos pagalbininkų vardą.

Neatlaidi kova su kolektyvų priešais

Nei vienai minutei nereikia pamiršti, su kokia neapykanta į kolektyvinius ūkius žiūri klasinis priešas—buožės ir jų pakalikai. Jie daro viską, kad nužemintų kolektyvinių ūkių valstiečių autoritetą, stengiasi ir stengsis sutrukdyti jų darbą. Savo klastingus tikslus jie mėgina ir mėgins pasiekt skverbdamiesi į kolektyvinius ūkius. Komunistai ir komjaunuoliai kaip savo akies vyzdį privalo saugoti kolektyvinius ūkius nuo priešo niekšiškų veiksmų ir visokeriopai kelti kolektyvinių ūkių valstiečių budrumą.

Gero darbo gražūs laimėjimai

Partinės ir komjaunimo organizacijos k o l e ktyviniuose ūkiuose dar jaunos, kai kur jos tik organizuojasi, bet jos jau turi kai kuriuos laimėjimus, dirbant politinį - masinį darbą. Štai kad ir Antalieptės valsčiaus Marvtės Melnikaitės vardo kolektyvinio ūkio partinė organizacija. Minėtas kolektyvinis ūkis susilaukė gero derliaus, žymiai sutvirtėjo, dirba drausmingai ir organizuotai. Čia daug prisidėjo komunistų ir komjaunuolių politinis-masinis ir organizacinis darbas. Tvarkingai ir reguliariai čia vyksta visuotiniai susirinkimai. Įvairiomis temomis daromos paskaitos ir pranešimai, vyksta ir individualinė agitacija. Komunistai politinį - masinį darbą dirba brigadose ir grandyse bei su kiekvienu atskiru valstiečiu. Didelį vaidmenį auklėjant kolektyvinių ūkių valstiečius vaidina reguliariai išeinąs sieninis laikraštis "Už šviesią ateitį". Jis gražiai išleidžiamas, jame rašo nemažas aktyvistų būrys. Laikraštis kalba apie pasiektus laimėjimus, rodo ir trūkumus, kovoja už griežtą darbo drausmę. Politinio - masinio darbo dėka čia nuolat kyla valstiečių noras siekti vis naujų ir naujų laimėjimų. Būtina pasiekti, kad kiekviename kolektyviniame ūkyje išeitų sieninis laikraštis. Marytės Melnikaitės kolektyvinio ūkio komunistai teisingai suprato, kad darbo drausmė ir organizuotumas yra pagrindinis klausimas stiprinant kolektyvinį ūkį. Jie daug darbo įdėjo aiškindami tat valstiečiams ir pasiekė gražius rezultatus.

Didelė garbė darbuotojams

Didelė garbė ir atsakingumas tenka tiems komunistams ir komjaunuoliams, kurie dirba kolektyviniuose ūkiuose. Jie turi būti partijos kovos avangarde dėl mūsų kaimo pertvarkymo socialistin. pagrindais. Savo pasiaukojančiu darbu jie turi drąsiai ir energingai įvykdyti šį uždavinį, visas savo jėgas ir sumanumą atiduoti tam, kad pavertų tuos kolektyvinius ūkius, kuriuose jie dirba, žydinčiais socializmo centrais kaime. Visi partiniai organai privalo visokeriopai padėti komunistams ir komjaunuoliams sėkmingai atlikti savo pareigas. Ypatingą dėmesį reikia kreipti į tuos kolektyvinius ūkius, kur dar nėra partinių organizacijų. Prie jų reikia pritvirtinti komunistus, kurie nuolat ir sistemingai dirbtų politinį - masinį darbą.

Nei vienas komunistas ir komjaunuolis, dirbąs kolektyviniuose ūkiuose, neturi užmiršti, kad jis dirba ypatingai svarbiame bare ir kad todėl kiekvieno komunisto ir komjaunuolio garbės klausimas pateisinti tą pasitikėjimą, kurį jam teikia partija ir mūsų liaudis.

Laiškas iš Lietuvos

Povilas Gasiūnas iš Šiaulių miesto rašo savo broliui Jonui Gasiūnui sekamai:

Gerbiamas Brolau:

Nesulaukdamas nuo jūsų laiško, vėl rašau jums. Sveikinu jus ir linkiu geriausio pasisekimo jūsų gyvenime. Taipgi sveikina jus mano žmona ir duktė.

Sužinojau, kad jūs gyvas ir pernešėte sunkų smūgį dėl žmonos mirimo. Gavau šužinoti tik iš kitų, kai jūs pasiuntėte laišką. Tą sužinojęs, siunčiu jums didelę užuojautą.

Aš klausiu jūsų, ar jūs gavote nuo manęs pasiųstus 1946 m. eilėraščius ir biografiją? (Eilėraščiai ir biografija gauti ir ju dalis tilpo Tiesoje. — J. G.)

Dabar parašysiu trumpai apie savo gyvenimą. Dirbu invalidų artelėj "Apsauga," nešu sargybą, saugau valdišką turtą. Be to, esu Rokiškio ir Šiaulių muziejų bendradarbis. K o l e kciją perdaviau Rokiškio muziejui 35,000 spaudos eksponatų, o Šiaulių — 10,000. Taipgi dirbu kultūrinį darbą ir noriu atidaryti veltui visuomenei mažą biblioteką.

Tai tiek šiuo sykiu.

Povilas Gasiūnas,
Šiauliai,
Ginkūnų gatvė N. 15,
Spalio 25, 1948 m.

ATSKALŪNAS

Rašo JACK LONDON

(Tąsa)

Buvo nesunku rišti tuos audėjų mazgus. Sykį jis pasigyrė galįs sumegzti juos ir miegodamas. Ir todėl kartais naktimis sapnuodavo, kad jis ištisus šimtmečius riša begalines audėjų mazgų elles.

Kai kurie berniukai simuliuodavo, nepakeisdami mažųjų špulelių, kai jos išsivyniodavo, ir mašinos sukdavosi tuščios, o jie dykinėdavo. Ir čia būdavo prižiūrėtojas, kuris to neleisdavo. Jis sugavo Džonio draugą taip šposaujant ir apskaldė jam ausis.

—Pažiūrėk į Džonį, kodėl tu negali taip dirbti, kaip jis? —paklausė įpykęs prižiūrėtojas.

Džonio špulės sukosi kuo puikiausiai, bet jam visai nepatiko tas netiesioginis pagyrimas. Buvo laikas... tačiau jau labai labai seniai. Jo apatiškas veidas liko bejausmis, kai jis išgirdo, jog jį laiko sektinu pavyzdžiu kitiems. Jis buvo tobulas darbininkas. Jis tat žinojo. Jam tai dažnai kartodavo. Toks pagyrimas buvo banalus, ir, be to, atrodė, kad jis Džoniui nebeturi jokios reikšmės. Iš tobulo darbininko jis virto tobula mašina. Kai darbas jam nesisekė, tai čia, kaip ir mašinai, buvo ta pati priežastis—bloga medžiaga. Jam lygiai taip pat būtų neįmanoma padaryti klaidą, kaip ir gerai vinis dirbančiai mašinai neįmanoma gaminti blogas vinis.

Ir nėra ko stebėtis. Jis visada, visą savo gyvenimą, buvo glaudžiausiuose santykiuose su mašinomis. Jis augte suaugo su mašinomis, nes jos šiaip ar taip buvo jį išauklėjusios. Prieš dvyliką metų šioje audimo salėje nutiko mažas įvykis, sukėlęs truputį susijaudinimo. Apalpo Džonio motina. Jie paguldė ją ant grindų tarp užiančių mašinų. Dvi senesnes moteris pašaukė nuo staklių jai padėti. Čia buvo ir prižiūrėtojas. Ir po kelių minučių audimo salėje atsirado vienu žmogumi daugiau, negu rytą buvo atėję pro duris. Tai buvo Džonis, kurio ausis, jam tik gimus, apkurtino staklių bildesys ir tarškėjimas ir kuris, pirmą kartą atsikvėpdamas, įtraukė šilto, drėgno ir audeklo dulkių pripildyto oro. Jis kosėjo tą pirmą dieną, kad apvalytų savo plaučius nuo tų dulkių, ir vėliau visą laiką kosėjo dėl tos pačios priežasties.

Šalia Džonio dirbąs berniukas žliumbė ir kukčiojo. Berniuko veidą iškreipė neapykanta prižiūrėtojui, kuris iš tolo mėtė į jį grasinančius žvilgsnius; bet visos špulės sukosi pilnos. Berniukas baisiai keikėsi, žiūrėdamas į besisukančias prieš jį špules; bet jo balsas nesklido toliau, kaip šešias pėdas, nes salės ūžimas jį nustelbdavo ir lyg siena sulaikydavo.

Į visa tai Džonis nekreipė jokio dėmesio. Jis turėjo savotišką pažiūrą į gyvenimą. Be to, tokie dalykai, dažnai besikartodami, pasidarydavo visai neįdomūs, o panašaus įvykio liudininku jis buvo jau nebe pirmą kartą. Jam atrodė, kad priešintis prižiūrėtojui yra lygiai taip pat nenaudinga, kaip ir nekreipti dėmesio į mašinos reikalavimus. Mašinos yra padarytos tam, kad, dirbdamos tam tikru būdu, atliktų tam tikrą darbą. Tas pat buvo ir su prižiūrėtoju.

Bet vienuoliktą valandą patalpoje kilo susijaudinimas. Kažkaip nepastebimai tas susijaudinimas, tučtuojau apėmė visus. Vienakojis berniukas, kuris dirbo šalia Džonio iš kitos pusės, greitai nušlubavo prie tuščio špulių vežimėlio. Jame jis pasislėpė, įlipęs su visais savo ramentais. Pasirodė fabriko prievaizdas, kuris artinosi, lydimas jauno vyriškio. Jis buvo gerai apsirengęs ir dėvėjo krakmolintus marškinius; pagal Džonio žmonių klasifikaciją tai buvo dženteImenas ir taip pat "inspektorius."

Eidamas pro šalį, jis griežtai pažvelgė į berniukus. Kai kada jis sustodavo ir klausinėdavo . Norėdamas, kad jį išgirstų, jis buvo priverstas šaukti iš visų plaučių, ir tada jo veidas juokingai persikreipdavo. Jo aštrus žvilgsnis pastebėjo tuščią mašiną šalia Džonio, bet jis nieko nepasakė. Džoniu jis taip pat susidomėjo ir staiga sustojo. Jis pačiupo Džonį už rankos, atitraukė per žingsnį nuo mašinos, bet tuoj paleido jį, šūktelėjęs iš nustebimo.

—Gan liesas, — nusijuokė susirūpinęs prievaizdas.

—Tikras stiebelis, — buvo atsakymas.—Pažiūrėkit į tas kojas. Berniukas serga rachitu—liga dar tik prasidėjusi, bet jau aiški. Jei nuomaris jo nepribaigs, tai tik dėl to, kad džiova pirmiau nuvarys jį į kapus.

Džonis klausėsi, bet nesuprato. Jo nei kiek nedomino būsimosios ligos. Inspektoriaus pasirodymas jam sudarė daug rimtesnį pavojų.

—Klausyk, berniuk, aš noriu, kad tu teisingai atsakytum į mano klausimus, — tarė, teisingiau sušuko, inspektorius, pasilenkdamas ties berniuko ausimi, kad šis galėtų jį girdėti.

—Kiek tau metų?

—Keturiolika, — sumelavo berniukas, šaukdamas iš visų jėgų. Jis taip garsiai sušuko, kad jį pagavo sausas aštrus kosulys, kuris sujudino jo plaučiuose visas nuo pat ryto prisirinkusias dulkes.

—Atrodo, kad turi mažiausiai šešiolika, — tarė prievaizda.

—Arba šešiasdešimt, — atrėžė inspektorius.

—Jis visuomet taip atrodė.

—Nuo kada dirba?—skubiai paklausė inspektorius.

—Jau keturi metai. Jis niekada neatrodė vyresnis, negu buvo.

—Arba jaunesnis, drįstu sakyti. Aš manau, kad jis visus tuos metus čia dirbo?

—Dirbdavo ir išeidavo, bet tai buvo dar prieš tai, kada išleido naująjį įstatymą,—skubėjo pridurti prievaizdas.

—Ar šita mašina nenaudojama? — paklausė inspektorius, rodydamas į paliktą šalia Džonio mašiną, kurioje pusiau privyniotos špulės sukosi, kaip pasiutusios.

—Taip atrodo.—Prievaizdas pašaukė pas save prižiūrėtoją, šūkterėjo jam į ausį ir parodė į mašiną.

—Mašina nenaudojama, — pranešė jis inspektoriui.

—Jie nuėjo toliau, o Džonis grįžo prie savo darbo, patenkintas, kad pavojus praėjo. Bet vienakojis berniukas nebuvo toks laimingas. Akylasis inspektorius ištraukė jį už rankos iš špulių vežimėlio. Berniuko lūpos drebėjo, o veidas turėjo tokią išraišką, kokia esti žmogaus, ištikto baisios ir nepataisomos nelaimės. Prižiūrėtojas pažvelgė į jį nustebęs, lyg būtų pirmą kartą pamatęs, o prievaizdo veidas rodė pyktį ir nepasitenkinimą.

—Aš jį žinau,—tarė inspektorius.—Jis turi dvylika metų. Per vienerius metus aš jį atleidau iš trijų fabrikų. Dabar jau bus ketvirtas.

Jis kreipėsi į vienakojį berniuką:

—Tu davei man savo garbės žodį, kad eisi į mokyklą.

Vienakojis berniukas apsipylė ašaromis.

—Atleiskite, misteri inspektoriau, pas mus mirė du kūdikiai, ir mes esame labai neturtingi.

—Kodėl tu taip kosti? — paklausė inspektorius, lyg kaltindamas jį kokiu nusikaltimu.

Tartum paneigdamas savo kaltę, vienakojis berniukas atsakė:

—Tai niekis. Aš tik persišaldžiau pereitą savaitę, misteri inspektoriau, štai ir viskas.

Galų gale vienakojis berniukas išėjo iš patalpos su inspektorium, kurį lydėjo susirūpinęs ir protestuojąs prievaizdas. Po to ir vėl prasidėjo monotoniškas darbas. Prabėjo ilgas rytas ir dar ilgesnė popietė, kol pagaliau sirena pranešė darbo dienos pabaigą. Kai Džonis išėjo pro fabriko vartus, jau buvo visai tamsu. Besileidžianti saulė nuauksino dangų, pasiuntė pasauliui paskutinius šilumos spindulius ir pranyko vakaruose už namų stogais dantyto horizonto.

Vakarienė buvo visos šeimos valgis, vienintelis valgis, kurio metu Džonis susitikdavo su savo jaunesniaisiais broliais ir seserimis. Jis žiūrėjo į tai, kaip į susikirtimą, nes jis juk buvo labai senas, o jie dar buvo tikri geltonsnapiai. Jis negalėjo pakęsti jų linksmos ir triukšmingos jaunystės. Jis jos nesuprato. Jo paties vaikystės dienos j a u buvo seniai seniai praėjusios. Jis buvo panašus į irzlų senį, jam įkyrėdavo tų jaunų sielų gaivalingumas, atrodęs jam didžiausia kvailyste. Jis valgė tylomis, įsmeigęs akis į dubenį, guosdamasis mintimi, kad jiems taip pat netrukus reikės eiti į darbą. Tai sumažins jų gyvumą, ir jie pasidarys tylūs ir rimti, kaip ir jis. Tuo būdu Džonis, taip kaip ir visi žmonės, laikė save tuo matu, kuriuo matavo pasaulį.

Vakarieniaujant motina, dažnai kartodama tą patį, visaip aiškino, kad ji daranti visa, ką gali; tad Džonis su pasitenkinimu pastūmė kėdę ir atsistojo ,kai pasibaigė toji kukli vakarienė. Jis valandėlę galvojo, kur jam eiti: ar pro duris, ar į lovą, ir pagaliau nusvyravo į lauką. Jis nenuėjo toli. Jis atsisėdo ant slenksčio, atstatęs kelius, atkišęs savo siaurus pečius į priekį, alkūnes padėjęs ant kelių ir rankomis pasirėmęs smakrą.

Taip sėdėdamas, jis nieko negalvojo. Jis tik ilsėjosi. Kiek tai lietė jo protą, buvo galima pasakyti, kad jis miegojo. Jo broliukai ir sesutės išbėgo į lauką ir triukšmingai žaidė su kitais vaikais netoli jo. Gatvės kampe kybanti lempa apšvietė išdykėlius. Jis piktas ir irzlus, jie tai žinojo; bet nuotykių geidimas gundė juos paerzinti jį. Jie susiėmė už rankų ir, šokdami į taktą, dainavo tiesiai jam į veidą įvairias keistas ir pajuokiančias daineles. Išsyk jis tik apibėrė juos keiksmais, — keiksmais, kurių buvo išmokęs fabrike iš įvairių prižiūrėtojų. O paskui, supratęs, kad neverta kreipti į tai dėmesio, ir atsiminęs savo orumą, jis atkakliai tylėjo.

Brolis Vilis, pirmasis po jo savo amžium, kuris dar neseniai peržengė dešimtuosius metus, buvo jų vadas. Džonis peturėjo jam labai švelnių jausmų. Jo gyvenimą nuo pat pirmųjų dienų apkartino tai, kad jis nuolat turėdavo nusileisti Viliui. Jis visuomet buvo tvirtai įsitikinęs, kad padaręs Viliui daug gero, o šis esąs jam toks nedėkingas. Anais jo paties žaidimų laikais, kurie dabar jau buvo tolimoje ūkanotoje praeityje, jam buvo atimta daug žaidimo valandų, nes jis buvo priverstas rūpintis Viliu. Tada Vilis tebebuvo dar kūdikis, o jų motina, taip kaip ir dabar, ištisą dieną praleisdavo fabrike. Tokiu būdu Džoniui tekdavo mažojo tėvo, o taipgi ir mažosios motinos pareigos.

Atrodė, kad brolio nuolaidumas Viliui išėjo į gera. Jis buvo gerai sudėtas, stiprus, tokio pat ūgio, kaip ir jo vyresnysis brolis, ir net truputį sunkesnis už jį. Atrodė, lyg gyvybinės sultys iš vieno gyslų būtų perėjusios į kito. Tas pat buvo ir su jų charakteriais. Džonis buvo išvargęs, nusidėvėjęs, be jokio gyvumo, kai tuo tarpu, iš jo jaunesniojo brolio trykšte tryško energijos ir gyvumo perteklius.

Pašiepiančias daineles jie dainavo vis garsiau ir garsiau. Vilis artinosi šokinėdamas, iškišęs liežuvį. Džonis ištiesė savo kairę ranką ir pagriebė Vilį už kaklo. Tuo pačiu laiku kaulėta kumštimi kirto jam į nosį. Tai buvo nepaprastai kaulėta kumštis, bet išsiveržęs skausmo riksmas liudijo, kad ji skaudi. Kiti vaikai išsigandę ėmė rėkti, o Džonio sesuo Dženi nėrė į namus.

Džonis stumtelėjo Vilį ir smarkiai spyrė jam į blauzdas ,o paskui pagriebęs trenkė kniūbsčią į purvą. Ir nepaleido jo tol, kol nepamurkdė jo veido purve keletą kartų. Čia pasirodė motina išblyškusiu nuo susirūpinimo ir motiniško pykčio veidu.

—Ko jis lenda prie manęs? —buvo Džonio atsakymas į jos priekaištą.— Argi jis nemato, kad aš nuvargęs?

—Aš toks pat didelis, kaip ir tu, — atsiliepė Vilis, kurio ašarotas veidas buvo ištepliotas dumblais ir krauju.— Aš dabar jau toks pat, kaip ir tu, o būsiu dar didesnis ir už tave. Tada aš tau duosiu... tu pamatysi.

—Jei tu jau toks didelis, tai turi eiti dirbti,—suurzgė Džonis. — Taip turi būti. Tu privalai dirbti. Tavo motina atiduos tave į darbą.

—Bet jis dar per jaunas,— protestavo ji.—Jis dar tik mažas vaikas.

—Aš buvau dar jaunesnis, kai pradėjau dirbti.

(Daugiau bus)

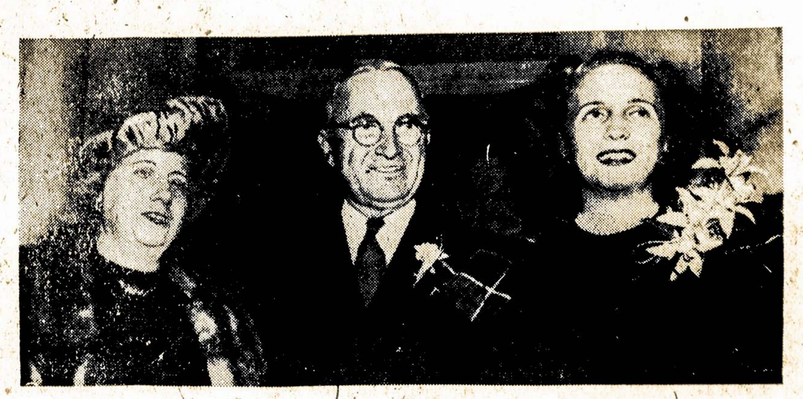

Prezidentas Trumanas su žmona ir dukra Margaret išeina pasimatyti su kaimynais miestelyje Independence, Mo., susirinkusiais pasveikinti jį su išrinkimu prezidentystėn.

Parašė K. Simonovas — Vertė J. Tornau

DIENOS ir NAKTYS

10—1—48 — APYSAKA — —39—

(Tąsa)

Ji taip ir neužmigo, o jis pusvalandį snūstelėjo, ir ji pažadino jį, kaip atėjo laikas jai išeiti, dar kartą liūdnai paglostė jo plaukus ir pasakė: "Man laikas." Jis atsikėlė, palydėjo ją iki vartų ir ilgai žiūrėjo, kaip ji skubiai žingsniavo gatve.

Rytą Saburovas susidėjo į maišą savo daiktus. Ania ypatingai ilgai negrįžo. Jis keletą kartų išėjo į kelią, o jos vis nesimatė. Buvo jau antra valanda — jos nebuvo, paskui trečia... ketvirta...

Pusę penkių jis jau turėjo išvykti, kad nepavėluotų į pakeliui einantį sanitarinį sunkvežimį. Jis dar kartą išėjo į kelią, ilgai ten stovėjo, paskui sugrįžo į trobą ir, prisėdęs prie stalo, parašė trumpą raštelį, kad važiuoja, jos nesulaukęs. Iš pradžios jis norėjo pasirašyti "Saburovas," bet tas buvo kažkaip oficialu, paskui "Alioša," bet tas buvo neįprasta, tada jis parašė tik raidę "A" ir padėjo tašką.

Paskui jis atsisveikino su Anios motina. Ji nesunėrė rankų, nesiguodė. Tur būt, šitas ramumas buvo jų šeimos ypatybė.

— Nesulaukiate?

— Ne, jau reikia važiuoti.

— Na, važiuokite.

Ji sekundę prisiglaudė prie jo ir pabučiavo į skruostą. Tik tuo pasireiškė visas jos nerimas ir jaudinimasis dėl jo ir dukters.

Be dešimt penktą, įsižiūrėdamas į kiekvieną sutiktąjį, jis ėjo ligoninės link.

Vakar dieną vaikėzai jam išpiovė storą vyšninę lazdą, ir jis ėjo šlubčiodamas ir sunkiai pasiremdamas ja.

Sunkvežimiai pasijudino pradžioje šeštos. Jį norėjo pasodinti prie šoferio į kabiną, bet jis atsisėdo viršuj, tikėdamas, kad iš ten greičiau pamatys Anią, jei ją pakeliui sutiks. Jis važiavo gulėdamas viršuje ir žvalgėsi per kairįjį mašinos šoną, stebėdamas visas sutinkamas mašinas. Bet Anios jose nebuvo. Vakarop visai atvėso; jis labiau užsimaukė kepurę ir pasistatė milinės apykaklę.

Už trijų kilometrų jie pasuko į pagrindinę magistralę, ėjusią iš Eltono į perkėlimo vietas. Kelias buvo daug kartų sudaužytas ir vėl pataisytas. Jis buvo smarkiai duobėtas, ir sunkvežimis labai kratė. Kojos skaudžiai daužėsi į mašinos dugną. Ore, labai aukštai, ėjo paskutinės, vakarinės oro kautynės. Vokiečių lėktuvų buvo daug. Mūsiškiai pasirodydavo tik retkarčiais dvejukėmis ir po vieną. Ore, matyt, buvo taip pat sunku, kaip ir žemėje. Saburovui važiuojant, vokiečiai du kartus bombardavo koloną. Sunkvežimiai važiavo į perkėlimo vietą, pilni prigrūsti dėžių su sviediniais, karvių skerdenų, maišų.

Pakrantės priemiesty, prie perkėlimo vietos, jis pamatė tiesiog gatvėje dar rūkstančias "Messeršmitto" duženas. Aplenkęs jas, sunkvežimis išvažiavo į pat perkėlimo vietą. Vokiečiai priemiestį metodiškai, nors ir gana retai, apšaudė iš sunkiųjų minosvaidžių. Pirmu žvilgsniu gal viskas buvo taip, kaip ir anksčiau, kai Saburovas kėlėsi čia pirmą kartą, tik dabar buvo šalčiau. Volga taip pat srauniai varė savo vandenis, bet jie buvo jau tarsi sukaustyti, sunkūs, ir jautei, jei ne šiandien — rytoj upėje pradės eiti ižas.

Kai, palikę sunkvežimius, visi pėsčiomis leidosi į pačią perkėlimo vietą, kur tuo metu artinosi mažas garlaiviukas su krovinių valtimi, Saburovui paaiškėjo, jog šiame krante su Ania jis jau nebesusitiks. Jis atsisėdo smėlyje ir, jau nebesižvalgydamas į šalis, su malonumu užsirūkė. Jam visados atrodydavo, jog užsirūkius darosi šilčiau.

Garlaivis atplaukė į prieplauką. Už šimto metrų užpakaly, krante sprogo keletas minų. Nuo garlaivo ir valties virtine tempė neštuvus su sužeistaisiais. Saburovas abejingai sėdėjo ir laukė. Iškrauti ir pakrauti skubėjo, bet aplinkui buvo žymiai mažiau triukšmo negu tada, kai jis kėlėsi pirmą kartą. "Pripratom," pagalvojo jis. Viskas aplinkui buvo daroma greitai ir įprastai. Ir miestas, dunksojęs anoje pusėje, pasirodė jam taip pat priprastas, ir jis nustebo, kad tiek ilgai nebuvo ten — net aštuonioliką dienų.

Pateikęs dokumentus pakrovimo komendantui, jis jau žengė lieptu į pusiau sudaužytą valtį, atstojusią prieplauką. Šią minutę jį šūktelėjo Ania.

— Aš žinojau, kad tave čia pamatysiu, — pasakė ji. — Aš žinojau, kad tu manęs nelauksi, kad tu vis tiek išvažiuosi penktą. Teisybė juk?

— Teisybė.

— Aš atvažiavau dar ana valtimi ir skirsčiau sužeistuosius, o paskui ėmiau laukti tavęs. Mes dabar kartu važiuosime tenai.

— Gerai. Žiūrėk, — pasakė Saburovas, paėmęs ją už alkūnės ir rodydamas į aną krantą, — juk mažiau berūksta, tiesa?

— Tiesa.

— O dundėjimo daugiau.

— Taip, — sutiko ji. —Tu nuo jo atpratai.

— Nieko, priprasiu.

— Einam.

Jiedu nuėjo svyruojančiu lieptu į valtį, o nuo jos — į garlaivį. Ania pirmoji užšoko ant garlaivio borto ir padavė Saburovui ranką. Jis paėmė jos ranką ir taip pat užšoko nesitikėtu vikrumu. Ne, jis buvo teisus, kad važiuoja: jis sveikas, beveik sveikas.

Garlaiviukas pajudėjo. Jie sėdėjo nukorę per bortą kojas ir laikydamiesi turėklų. Apačioje siūbavo rudeniškai pikta Volga, kai kur sublizgėdama pirmaisiais ledokšniais.

— Pasidarė šalčiau, — pasakė Ania.

— Taip.

Jie abu nenorėjo kalbėti. Jiedu sėdėjo prisispaudę vienas prie kito ir ilgai tylėjo.

Garlaivis artinosi prie kranto. Viskas buvo, kaip anksčiau, ir miestas buvo beveik toks pat. Atrodė, niekas jo peizaže nepasikeitė, ir bendrai niekas nepasikeitė, išskyrus tai, kad jų gyvenime atsirado tai, ko tada nebuvo nei jame, nei joje: jie abu tai žinojo sau vieni ir tylėjo.

— Gera, — pagaliau pusbalsiu pasakė jis.

Ir ji taip pat pusbalsiu atsakė:

— Gera.

— Paruošk sietą, — rikteléjo pragertas, užkimęs volgiškas bosas, lygiai toks, kaip ir tada, prieš pusantro mėnesio.

Garlaivį prisiejo prie prieplaukos, dar labiau sudaužytos, negu ten, aname krante. Saburovas ir Ania nulipo su paskutiniaisiais, ir nors jie iki pulko turėjo vykti kartu, Saburovui pasirodė, kad jam dabar ilgai neteks padaryti to, ką jis norėjo padaryti tuojau: jis pritraukė Anią, iš pradžių paglostė jos plaukus, paskui pabučiavo. Jie nuėjo greta. Teko kopti aukštyn tamsiu, šovinių duobėmis išraustu šlaitu. Jam kartais sprūsteldavo koja, bet ėjo sparčiai, beveik nuo jos neatsilikdamas. Po jo kojomis vėl buvo Stalingrado žemė — toji pati, šalta, kieta, per tą mėnesį nepasikeitusi, vokiečiams neatiduota žemė.

XVI

Buvo pirmosios lapkričio dienos. Sniego iškrito mažai, ir dėl sniego negausumo švilpės tarp namų griuvėsių vėjas atrodė ypatingai ledinis. Lakūnams iš oro žemė atrodė juoda, baltai dėmėta.

Volgoje ėjo ižas. Persikelti buvo beveik neįmanoma. Visi nekantriai laukė, kada, pagaliau, Volga visai sustos. Nors armijoje sudarė kai kurias šovinių ir sviedinių atsargas, bet vokiečiai atakuodavo be paliovos ir įniršusiai, ir atsargos kas valandą tirpo.

Nuo armijos štabo, be Procenko divizijos, dabar buvo atkirsta dar viena divizija. Vokiečiai priėjo iki Volgos ne tik į šiaurę nuo Stalingrado, bet trijose vietose ir pačiame mieste. Pasakyti, kad mūšiai vyko Stalingrade, reikštų pasakyti per mažai: beveik visur mūšiai ėjo pačioje pakrantėje, retai kur nuo Volgos iki vokiečių pasiliko pusantro kilometro, o kartais tas atstumas buvo matuojamas keliais šimtais metrų. Dingo bet kokia saugumo sąvoka. Visas plotas buvo ištisai apšaudomas.

(Bus daugiau)

Tarybinio Pabaltijo Respublikose — Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

Vilnius. — Praplečiama Lietuvos TSR siuvimo - trikotažo pramonė. Vilniuje statomame "Lelijos" siuvimo fabrike pirma laiko perduotas eksploatacijon tretysis gamybinis cechas. Statomi dar du korpusai, kuriuose bus patalpinti keturi nauji cechai. Daugiau kaip 70 trikotažo mašinų įrengta Kauno "Silvos" fabrike. Produkcijos išleidimas čia padidėjo 20 procentų. "Spartako" siuvimo-trikotažo fabrike pradėjo veikti apie tris dešimtis naujų mašinų. Rekonstrukcijos darbai vykdomi taip pat fabrikuose "Trikotažas," "Cotton" ir kituose.

Metų pabaigoje respublikos siuvimo - trikotažo fabrikai padidins, palyginti su praeitaisiais metais, produkcijos išleidimą 130 procentų.

* * *

Ryga. — Tarybų Latvijos durpynės įvykdė savo socialistinius įsipareigojimus, užbaigusios metinį durpių kasimo planą žymiai anksčiau nustatyto termino. Per šį sezoną gauta 61 tūkstančiu tonų daugiau vietinio kuro, negu pernai. Durpininkai davė pramonei 11 tūkstančių tonų durpių viršum plano. Durpėms kasti mašinų pertvarkymas įgalino dvigubai pakelti darbo našumą.

Į pirmūnų eiles įkopė durpynų "Rezekne," "Livani," "Ploci" ir "Priedaine" kolektyvai.

* * *

Talinas. — Tarybų Estijos sparčiai augančiai pramonei aprūpinti specialistų kadrais respublikoje įsteigta keletas dešimčių fabrikinio - gamyklinio apmokymo mokyklų. Nuo 1945 ligi 1948 m. šios mokyklos išleido daugiau kaip 12 tūkstančių jaunų specialistų: statybininkų, elektrikų, šachtininkų ir tt.

* * *

Vilnius. — 20 dienų anksčiau, negu pernai, Tarybų Lietuvos mašinų - traktorių stotys užbaigė metinį traktorinių darbų planą.

Palyginti su praeitaisiais metais, apdirbtos žemės plotas padidėjo 38 tūkstančiais hektarų. Kiekvieno traktoriaus išdirbis dvigubai pakilo.

Kovoje dėl aukšto derliaus 35 stotys žymiai viršijo savo sezonines užduotis. Stambių laimėjimų pasiekė Kaišiadorių MTS kolektyvas, įvykdęs planą 209.5 procento. 130-140 procentų įvykdė užduotis Rudamino, Šilutės, Jonavos, Rokiškio ir kitos stotys.

* * *

Ryga. — Kaikuriose Tarybų Latvijos apskrityse pirmukart pradėjo veisti kaučuko augalą — kok-sagizą.

Kraslavos apskrities Indros ir Skaistos valsčių kolektyviniai ūkiai atlieka prieš-žieminę kok-sagizo sėją. Gerai pasiruošė kok-sagizo sėjai kolektyviniai ūkiai "Spalio 30 metų" ir "Naujasis gyvenimas." Kok-sagizui veisti kolektyviniuose ūkiuose suorganizuotos specialios grandys.

* * *

Vilnius. — Lietuvos muzikiniuose, chorų bei šokių kolektyvuose prasidėjo veiklus pasiruošimas respublikinei Dainos šventei, kuri įvyks 1950 metais — Tarybų Lietuvos 10-tųjų metinių proga.

Tai bus ligi šiol Lietuvoje nematyta dainininkų šventė, kurioje dalyvaus 30,000 žmonių.

1946 metais Dainos šventėje dalyvavo 12,000 dainininkų. Dabar dalyvaus nė tik dainininkai, bet ir šokėjai, griežikai ir meninės saviveiklos ratelių nariai.

Tar. Lietuvoje priskaitoma daugiau kaip 300 chorų, 410 šokių ir 480 dramos kolektyvų, kurių veiklai vadovauja respublikiniai Liaudies kūrybos namai.

* * *

Rygoje, Latvijos TSR, atidaryta baigusiųjų taikomojo meno amatų mokyklos darbų paroda. Tokių mokyklų respublikoje yra arti tridešimt. Šimtai jaunuolių ir merginų įsavina dailiojo audimo, keramikos, medžio bei metalo drožimo meną.

* * *

Talinas. — Tarybų Estijoje kasmet plečiamas priešmokyklinio amžiaus vaikų įstaigų tinklas. Neseniai aitdaryti vaikų darželiai Tartumos apskrities Viljandyje, "Hygiaru" ir "Ulla" tarybiniuose ūkiuose. Penki vaikų darželiai veikia skalyno baseine — Kohtla-Jarve, Kukruse, Iyhvi ir Ahtme.

Ketvirtame šių metų ketvirtyje Estijoje TSR Švietimo Ministerija atidaro Kozeje specialę sanatoriją silpnos sveikatos vaikams. Čia vaikus nuolat prižiūrės gydytojas.

* * *

RYGA. — Traukdamiesi iš Latvijos, vokiškieji fašistiniai okupantai padarė milžinišką žalą Latvijos geležinkelio stočių ūkiui. Buvo sugriauta 140 geležinkelio stočių.

Po Latvijos išvadavimo iš okupantų dienos praslinko apie ketverius metus. Per tą laiką Latvijos geležininkelininkai atkūrė dešimtis geležinkelio stočių. Pastatytos geležinkelio stotys Jelgavoje, Cesyje, Bulduryje, Kegume ir kituose respublikos miestuose.

Neseniai Rezeknėje pradėjo veikti nauja geležinkelio stotis. Ji turi erdvią keleivių laukiamąją salę, motinos ir vaiko kambarį, medicinos punktą, bufetą — restoraną. Aikštėje prie stoties pasodinti medžiai.

Artimiausiu laiku bus perduota eksploatacijon nauja Kemeri geležinkelio stotis.

Talino miesto darbo žmonių deputatų Taryba patvirtino 1949 metų biudžeto projektą. Jis sudaro 102,219,500 rublių, t. y. 19 procentų daugiau, negu 1948 metais. Iš šios sumos liaudies ūkio reikalams numatoma 25,874 tūkstančiai rublių. Į socialines - kultūrines priemones projektuojama investuoti 61,796 tūkstančius rublių. Tame tarpe: virš 30 milijonų rublių išleidžiama liaudies švietimui ir daugiau kaip 24 milijonai rublių — sveikatos apsaugai.

Žymios sumos yra užplanuotos kapitalinei gyvenamųjų namų statybai, kapitaliniam gyvenamojo fondo remontui ir miesto geram sutvarkymui.

* * *

Pabaltijo respublikos atidarė dešimt didelių prekybos paviljonų Leningrado rudens mugėje.

Estijos žemės ūkio kooperacija į mugę atgabeno sviesto, sūrio, sauso pieno, bulvių krakmolo, daržovių.

Reguliariai kas antrą dieną lėktuvu iš Lietuvos TSR paviljonams pristatoma šviežios mėsos, kiaulienos, mėsos produktų.

Latvijos TSR paviljonuose — pieno produktų gausumas. Pabaltijo respublikų paviljonų prekių apyvarta Leningrado mugėje mažiau negu per savaitę sudarė beveik milijoną rublių.

* * *

Rugsėjo pabaigoje įvyko tarybinių Pabaltijo respublikų spartakiada. Daugiau kaip penki šimtai Lietuvos, Latvijos ir Estijos sportininkų atkakliai kovojo dėl pirmenybės vienuolikoje sporto rūšių. Jų tarpe TSRS čempijonas ir rekordininkas lengvasis atletas Heino Lippas, daugkartinis TSRS imtynių čempijonas Iohannes Kotkas, šalies dviračio sporto čempijonai A. Džarcinis, N. Matviejevas, ėjimo čempijonas P. Zeltinis, A. Kruklinis ir kiti.

Rungtynės, užėmusios visus Rygos stadionus, sporto sales, teniso bei krepšiasvydžio aikšteles, dešimt kilometrų ilgą žiedo pavidalo plentą ir net miesto cirko areną, buvo pirmosios Latvijoje masiškumo atžvilgiu ir pritraukė dešimtis tūkstančių žiūrovų.

Iš vienuolikos sporto rūšių — šešiose (važiavimas dviračiu imtynės, štanga, gimnastika, lengvoji atletika ir daugiakovė) pirmenybę išsikovojo Latvijos komandos.

Pirmenybė bokse, tenise ir plaukime atiteko Estijos sportininkams. Jaunajam lietuvių sportininkų būriui pavyko laimėti pirmąją vietą futbole.

FEDERACIJOS VADAS UŽ STREIKŲ VARŽYMĄ

Washington.— Darbo Federacijos Garinių Katilų Darbininkų Unijos pirmininkas Ch. J. MacGowan rašo savaitraštyje Labor: Jeigu ir bus grąžinamas Wagnerio įstatymas dėl teisių unijoms, jis turės būti "pataisytas", kad nevalia būtų "sauvališkai" streikuoti.

Paryžius. — Jungt. Tautų Saugumo Taryba pertrauks savo posėdžius gruodžio 16 d.; iš naujo pradės posėdžiauti 1949 m. sausio 1 d.

Teheran, Iran. — Irano seimas užgyrė naują premjerą Mohammedą M. Saidą vieton pasitraukusio Abdullo Husseino.

NUPIGINTAS PARDAVIMAS

Aukštos Rūšies Džiūlerių Sandėlio

Susidedant iš Daimantų, Platinų, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.

Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas

Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paauksuotų Džiūlėrių. Taipgi Costume Džiūlerių Sulyg Vėliausios Dienos

Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.

PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS

Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės

ROBERT LIPTON

701 Grand Street — Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-2173

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Laidesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Nežinomas šposautojas prikabina gedulo vainiką prie republikonų centralinės raštinės durų, Washingtone.

Clevelando Žinios

Kodėl Lausche Gavo Daugiau Balsų už Trumaną

Prezidentas Trumanas Ohio valstijoje gavo daugiau už Dewey 35,000 balsų, bet buvęs gubernatorius Frank Lausche rinkimus laimėjo su 200,000 balsų didžiuma.

Lauschės liberališka reputacija buvo pažeista laike jo pirmesnio termino. Jis laimėjo be organizuoto darbo paramos. CIO-PCA jo neindorsavo, o AFL rėmė Herbertą, republikoną.

Nežiūrint šalto atsinešimo iš darbininkų pusės linkui Lauschės, vis gi darbo žmonės buvo įkaitę prieš Herbertą, kuris buvo pasišaukęs valstijos armiją sulaužymui paskutinio CIO streiko Univis įmonėje, Daytone.

Demokratai Ohio valstijoje laimėjo didžiausią pergalę nuo 1936 metų laimėdami vietas į visus urėdus, išskyrus iždininką, kurį laimėjo Don Ebright, republikonas, kuris greičiausia bus kandidatu gubernatoriaus vieton 1950 m.

Progresyvių Partija gavo apie 1% balsų valstijoj ir apie 2% rekordinio balsavimo Cuyahoga apskrityje, kur balsuotojų skaičius pasiekė 580,-000.

Organizuoti darbininkai gerai veikė kongresiniuose distriktuose ir laimėjo nemažai iššlvodami laukan 8 Taft-Hartley kongresmanus.

Kongresmanas George Bender prakišo pirmiau buvusiam Stephen M. Young.

Į valstijos seimelį visi AFL ir CIO indorsuoti kandidatai laimėjo.

Taipgi reikia pridėti, kad Frank Lausche laimėjo be jokios paramos iš demokratų mašinos. Nuo seniai buvę Lauschės priešai demokratai nei cento neišleido agitacijai už jį. Iš antros pusės republikonai išleido $30,000 ant savo kandidato, o betgi prakišo.

Taipgi svarbu pastebėti, jog čia įeina du dalykai. Nežiūrint, kad Trumanas paskutinėmis savaitėmis pasisavino Wallace'o programą: atšaukimą Taft-Hartley įstatymo, sustiprinimą civilių teisių, namų statybą, kainų kontrolę ir virš visko taiką, visgi Ohio balsuotojai mažiau jam tai tikėjo.

Kur kas labiau buvo geresnis įrodymas darbininkams ir abelnai Ohio žmonėms gub. Herberto pasielgimas laužyti streikus su valstijos nacionale gvardija, kaip jis pasielgė Univis, Dayton, O. Štai už ką jis prakišo. **Unijistas.**

★ ★ ★

Ką Teko Nugirsti per Radiją

Vieną vakarą klausiau žinių iš radijo stoties WHK, kurias davė Fulton Lewis, Jr. Jis, norėdamas pašmeižti Sovietų Sąjungą, štai ką pasakė: "Žiūrėkite, kaip 'gerai' komunistinėje Rusijoje. Duosiu jums du pavyzdžius. Vienas, kur Amerikoj dvi raštininkės atlieka, komunistų šalyje dirba 42. Kitas. Čia vienoje automobilių įmonėje į valandą pagaminama 79 automobiliai, gi komunistų Rusijoje tiktai 9."

Net ir kapitalistų tarnai, propagandistai, kaip Mr. Lewis, priparodo, kad Sovietų darbininkams nereikia taip skubėti, kad Amerikoj darbininkas turi patapti dalimi mašinos, kad padarius kompanijai nemieruotus pelnus.

Tiesa, Amerikos darbininkai pridirba daug automobilių, bet vienas trečdalis šios šalies darbininkų negali jų įsigyti dėl savo mažo uždarbio ir iškilusių aukštų kainų.

O dėl ko yra Marshallo planas, kuris dumpina Amerikoj gamintus produktus Europon, Azijon ir Pietinėn Amerikon? Kodėl tokie radijušninkai nepasako tikros priežasties?

Šių dienų radijušninkai ir didlapių redaktoriai yra visi veik užšriubuoti kapitalistinę propogandą bliauti prieš Sovietų Sąjungą ir Europos demokratines šalis. Jie šmeižia jas, kad ten kapitalistai pažaboti ir negali lupti devynių kailių nuo darbininkų.

Taip giriamoj Amerikoj mes turime mokėti karo taksus, nors karas trys ir pusė metų yra pasibaigęs. Taipgi mokesčiais apdėta viskas, ką tiktai perkame. Iš dolerio pasiliko tiktai šešėlis. Bet atsiranda patriūbočių, kaip Lewis, kurie mums nori įkalbėti, kad **skubinimo sistema gera,** kad dar labiau iškišę liežuvius skubėtume kapitalistų naudai.

Nežiūrint, kad ir pamažu, bet Amerikos darbininkai bunda, nes ir praėjusieji rinkimai parodė, kaip organizuotas darbas iššlavė 80 kietakakčių kongresmanų, kurie balsavo už Taft-Hartley aktą. Už dviejų metų jie dar geriau padarys vadovaujant Progresyvių Partijai. **V. M. D.**

Philadelphia, Pa.

★

"Aš galvoju, jei mes juos (nacius) būtume su duona ir druska pasitikę ir nuolatos valio šaukę, tas pats būtų buvę. Nes mes jiems tik mėšlas! Dabar jie mus žudo ir dienos šviesoj, ir nakties glūdumoj, o tada gal naikintų tik naktį, bet nuo to nužudytųjų skaičius nė kiek nesumažėtų. Nes mes jiems tik mėšlas! Jiems tik mūsų turtas, tik mūsų žemė reikalinga. O be to, vilkas tol vilkas, kol jis gyvas..."

★

UŽTIKRINKIME "PERGALĘ"

Kad kitą šeštadienį, lapkričio 27-tą, Philadelphijos Lietuvių Muzikalėje Salėje bus pastatyta didžioji B. Daugu viečio drama "Pergalė," apie tai jau visi Laisvės skaitytojai žino. Bet vien žinojimo ne pakanka. Būtinai reikia, kad kiekvienas tai žinantis philadelphietis įsigytų bilietą iš anksto ir pakalbintų savo draugus tai padaryti.

"Pergalę" suvaidins Brooklyno Liaudies Teatro kolektyvas, ir jie labai nori, kad jų pastangos duotų kuo geriausių pasekmių. Jie įdeda tam daug triūso ir laiko, o philadelphiečių jie prašo paties lengviausio — atvykt ir pasigėrėt.

Pastatymą rengia Philadelphijos Lietuvių Moterų Kliubas.

Vaidinimas prasidės 7-tą val. Juo anksčiau susirinksime ir tuomi sudarysime sąlygą vaidinimą pradėt laiku, tuo daugiau laiko turėsime po dramos apatinėj salėj pasilinksmint — pasišokt, pasivaišint.

Padarykite gero sau: įsigykite bilietus iš anksto ir pribūkite laiku!

Rengėjos.

Miami, Florida

Draugiškas Susirinkimas

Lapkričio (Nov.) 21 dieną bus draugiškas susirinkimas-suėjimas pas F. Mockus. Mockų vienkiemyje yra daug vietos ir kas kartas vis dar pagražinama vieta dėl susirinkusiųjų. Kurie mašinomis važiuoja ir yra dažnūs Mockų vienkiemio lankytojai, tai lengvai pasiekia, bet kurie neturi mašinų-auto, o norėtų dalyvauti sueigoj pas Mockus, tai imkite busą South Miami miesto centre. Privažiavę Cocoplum Plazą išlipkite ir paeikite E. Dixie Highway iki Rd. Davis. Rd. Davis eikite pusę skvėro ir rasite Mockų vietą, kur Miamės lietuviai laiko dažnai savo susirinkimus ir linksmai laiką praleidžia.

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti šiame linksmame-draugiškame susirinkime. Rengia LLD 75-ta kuopa. Bus gera muzika. Kurie mylite pasišokti, galėsite, nes kuopa įsigijo nuosavą muziką, kuri be jokio tingėjimo gros lietuviškus ir amerikoniškus kavalkus.

Kurie dalyvavote 75-tos kuopos sueigose, tai tie jau žinote, kokius skanumynus kuopietės padaro, o ypač kugelį, kurio bus įvalias ir šiame sąskridyje.

Prašome be skirtumo jaunus ir augesnius dalyvaut. Taip pat nesivėluot, nes dabar jau dienos trumpos ir greit pasidaro tamsu, tai anksčiau susirinkus bus ilgesnis pasižmonėjimas. Pradžia pirmą val. popiet.

Mes jūsų ten lauksime. Kurie ateisite, visus maloniai pasitiksime ir pavaišinsime.

Antanuk.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

tokiai lemta ir pasilikti, kol tas kapitalas viešpataus.

★ ★ ★

Iš Vokietijos rašo, kad ten pabėgėlių vaikai labai suvytę ir sunykę. Tai gaila nekaltų vaikų. O kalti jų tėvai. Kalti tėvai, kad nesugrįžo Lietuvon ir neparsivežė savo vaikų. Dabar tie vaikai Lietuvoje galėtų gražiai ir linksmai augti į vyrus ir moteris. Vokietijoje jie užaugs be sveikatos. Už tai savo tėvams nebus dėkingi.

Už tėvų klaidas nekalti vaikai turės visą amžių kentėti.

★ ★ ★

Pereitą ketvirtadienį ištisas dvidešimt keturias valandas streikavo aštuoni milijonai vokiečių amerikiečių, anglų ir francūzų zonose. Jie protestavo prieš alkį ir aukštas kainas.

O mums buvo komercinės spaudos aiškinama, kad tose zonose jau beveik rojus yra sukurtas, ir kad ypatingai vokiečiai darbininkai yra pilniausiai pasitenkinę. Dar kartą ta spauda gražiai apsimelavo.

Boston, Mass.

FESTIVALIO NAUJIENOS

Sutinkant festivalio rengėjus, visi atrodo labai optimistiški, vaikšto galvas užrietę, krūtines išpūtę, pilnai patenkinti, kad festivalis bus turtingas, skoningas, gražus, ir kad daug publikos bus, nes visi lietuviai, iš visų kampų Massachusetts valstijos trauks į So. Bostoną, į festivalį, kaip į Alvitą. Bet gi aš norėčiau perspėti rengėjus, nebūti jau taip daug optimistiškais, kad neišeitų taip, kaip republikonams su rinkimais. Mes žinome, kad mes turėsime daug žymių meninių jėgų, daug žavių talentų, daugeliui mūs Massachusetts lietuviams nematytų ir negirdėtų, kad visi atsilankiusieji nebus suvilti. Bet su publika, tai jau kitas dalykas: publika pati savaimi į čia nesuplauks, čia jau reikalinga organizuotumas, agitacija.

Kiekvienos kolonijos veikėjai, menininkai ir visi pažangiečiai turite susiburti į vieną didelį ratą ir bendromis spėkomis suagituoti, kad žmonės važiuotų į festivalį ne tik pilnomis savo mašinomis, bet kad dar ir po pilną busą atsiųstumėt iš kiekvienos kolonijos. Tas reikalinga atlikti labai greitu laiku, nes kaip pasirodo, tai festivalis įvyksta pabaigoj šio mėnesio, būtent, šeštadienį, lapkričio 27 vakare, atidarymas su koncertine programa ir po 10 val. šokiai, So. Bostono Municipal Auditorijoj. Sekmadienį, lapkričio 28, po pietų, Patrick Gavin mokyklos auditorijoj, seks ilga ir svarbioji sesija. Čia pasirodys visi chorai, solistai, instrumentalistai ir tt. Kiek čia menininkai pabers širdį ir jausmus kutenančių melodijų ir muzikos perlų, aš iš kalno nesiimu pranašauti, bet patys turite atvažiuoti ir savo akimis pamatyti ir išgirsti.

Šis festivalis yra Massachusetts lietuvių, tad visi Massachusetts lietuviai esate į jį kviečiami. **Zavis.**

Leonard Bacon Clark, 42 metų, turtingos šeimos turtingas sūnus, teisme prisipažino sukčiavęs iš bendro šeimos iždo. Kaltinimas sako, kad po apie $40,000 iki $60,000 per metus. Jis sako, kad po mažiau—apie $30,000.

Apie Žiobrininkiečių Gyvenimą Šiandien

Žiobrininkų Apylinkėje Suklestės Kultūra

ŽIOBRININKAI, Jurbarko valsč., rugp. 10 d.—Žiobrininkų apylinkės Tarybos IV-sios sesijos posėdis buvo skirtas kultūrinio gyvenimo klausimams apsvarstyti. Čia deputatai išklausė nuolatinės švietimo komisijos pranešimą dėl kultūros centro sukūrimo apylinkėje.

Mūsų apylinkės nuolatinė švietimo komisija sudaryta iš trijų asmenų. Išrinkus komisiją, reikėjo nedelsiant organizuoti darbą.

Komisijos nariai, padedami klubo-skaityklos lankytojų — valstiečių, dalykiškai susipažino su jos ir meno saviveiklos ratelio darbu, išaiškino darbo trūkumus ir nurodė, kaip juos ištaisyti. Vedėjui J. Stasiuliui buvo nurodyta, kad jo vadovaujamo klubo-skaityklos veiklą trukdo pastovus darbo drausmės laužymas. Nepatenkinamai dirbo ir meno saviveiklos ratelis, vadovaujamas mokytojo Bakševičiaus.

Visus šiuos klausimus mes parengėme apylinkės vykdomojo komiteto posėdžiui kur darbo pagerinimui buvo numatytos konkrečios priemonės.

Praėjo kuris laikas. Klubo-skaityklos lankytojų skaičius pakilo. Klubas-skaitykla organizavo laikraščių pristatymą į laukus, kur poilsio metu buvo rengiami pokalbiai ir kolektyvinis laikraščių skaitymas. Klube-skaityklojeje jau yra ir 15 komplektų įvairių žaidimų, kasdien gaunama 20 periodikos leidinių, o surengto vajaus metu 80 darbo valstiečių užsisakė įvairių laikraščių.

Apylinkės meno saviveiklos ratelis tapo geriausiu valsčiuje.

Nemažą dėmesį mes skiriame žiobrininkų apylinkės mokyklai. Šiais mokslo metais žiobrininkų pradinę mokyklą lankė 35 mokiniai, kurių 5 baigė pradinį mokslą. Dabar jau baigtas apylinkės mokyklinio amžiaus vaikų surašymas.

Sustiprinus aiškinamąjį darbą, apylinkės dešimtkiemių įgaliotiniai ir aktyvistai įsipareigojo padėti mokyklai atremontuojant jos patalpas, suolus ir lentas. Mokyklos patalpų dažymo darbai baigiami. Taip pat vykdomasis komitetas nutarė pastatyti savo būstinę, kad šiuo metu klubo-skaityklos užimtos patalpos būtų grąžintos mokyklai iki rugsėjo mėnesio 1 dienos.

Žiobrininkų apylinkės Tarybos sesija pripažino mūsų darbą patenkinamu ir nurodė, kad atliktasis darbas tėra pradžia didelių uždavinių, kurie stovi prieš nuolatinę švietimo komisiją. Sesija įpareigojo komisiją pagyvinti kultūros darbą, padėti klubo-skaityklos vedėjui J. Stasiuliui steigti naujus saviveiklos ratelius ir kviesti paskaitoms apskrities lektorius. Prijmtame nutarime taip pat pabrėžta, kad nuolatinė komisija turi nedelsiant ištaisyti padarytąją klaidą: įtraukti į savo aktyvą vietos inteligentiją ir komjaunimą.

Sesijos nutarimas—tai mūsų darbo kelrodis ir mes, nuolatinės komisijos nariai, šiandien dedame visas pastangas, kad apylinkės sukultūrinimo reikalas būtų pilnai įgyvendintas.

J. VALINČIUS
žiobrininkų nuolatinės švietimo kom. pirm.

Hirohito---Didžiausias Karinis Kriminalistas

Tokio, Japonija.— Anglas William Webb, tarptautinio teismo pirmininkas, atskirame savo pareiškime sako, jog didžiausias karinis japonų kriminalistas yra pats imperatorius Hirohito. Bet amerikonų-anglų vadovaujamas teismas net nesvarstė Hirohito pra-

New York. — Šio miesto majoras O'Dwyer prašė laivakrovių vadus iškraut čia maisto produktus iš laivų, nepaisant streiko.

BŪKITE ATSARGŪS
Ypatingai Senesni Žmonės

Mainantis orui, dauguma žmonių serga slogomis ir kitokiomis ligomis. Būkite prisiruošę, kad atsiginti nuo ligų, naudokite **No. 2 M. J. Švilpas Salve-Mostis,** kuri suteikia malonios šilumos. Gaivina kraują ir prašalina įvairius paviršutinius skausmus, kaip tai: reumatizmą, kojų ir rankų skaudėjimą, pusiau sprando, sąnarių ir muskulų. Sustingimą, neveiklumą, tirpimą, mėšlungį, traukimą, nikstelėjimą, persišaldymą ir aštrų kosulį nuo persišaldymo. Greitai gausite pagalbą. **Kaina $1.**

Taipgi kurie turite odos ligas, išbėrimus, votis, (rash), nušašimą, Athlete's Foot, Sinus, nudeginimą, nušutimą, nosies ar burnos nesveikumą, ronas (tik ne vėžio), kojų tynimą ir skaudėjimą, vartokite **No. 3 M. J. S. Miracle Salve.** Ši mostis stebėtinai greit gydo. **Kaina tik $1.** Jeigu turite kokius niežėjimus ar Poison Ivy, vartokitę **No. 4 Salve,** nuo niežėjimo. **Kaina $1.**

Jei turite piles (varvančias ar ne), vartokite **No. 5 naujai išrastą mostį,** tuoj prašalina piles be pjaustymo. **Kaina tik $2 už dėžutę.**

No. 1 M. J. S. Miracle Ointment nuo danties skaudėjimo. Prašalina gėlimą ir smegenų (gums) nesveikumą. Kad ir neturite dantų ir skauda smegenis, tai tuoj gausite pagalbą nuo šios mosties. **Kaina $1.** Kurie pirksite už $5, gausite ekstra dovanoms vieną dėžutę.

Siųsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir money-orderį ar čekį. Iš Kanados reikia pridėt 25c ekstra. Siunčiame ir C.O.D., reikia pridėti 30c pašto ženklelialis. Adresuokite:

M. J. ŠVILPA
P. O. Box 73, Sta. A
Hartford 6, Conn.

Hartfordiečiai galite pirkti pas E. Beirs (vaistinėj) 158 Park St.
(adv.)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

OPERATORES
IR FINIŠERKOS
PATYRUSIOS
Prie Moteriškų Koatų ir Siūtų
Nuolatinis Darbas
JUNIOR DEB
COAT AND SUIT CO.
411-413 ANDERSON AVENUE
Fairview, N. J.
(273)

Montreal, Canada

KLAIDOS PATAISYMAS

Laisvėje No. 263 korespondencijoj, kur kalbama apie naujas brošiūras, pasakyta: "drg. A. Balčiūnas nepasiragins išplatinti," o turėjo būti **pasirūpins išplatinti.**

Redakcija.

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampas Broadway ir Stone Ave., prie Chauncey St., Broadway Line.
Tel. GLenmore 5-6191

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Liūdnoje valandoje simpatiškai ir asmeniškai patarnauja už prieinamą atlyginimą.
Moderniškai įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST.,
Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5172

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

RONKONKOMA
8634

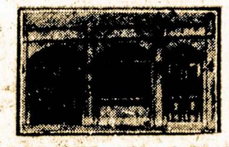

TELEPHONE
STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Laisvės Koncertas Visais Atžvilgiais Gerai Pavyko

Dienraščio Laisvės metinis koncertas, įvykęs lapkričio 14-tos popietį, Liberty Auditorijoje, Richmond Hill, N. Y., buvo vienu iš sėkmingiausių, jeigu neskaityti to trūkumo, kad svetainė nebesutalpino publikos. Iš karto nuo durų grįžo negalintieji stovėti, kuomet pritrūko sėdynių. Vėliau likosi nejėję ir sutinkantieji stovėti.

Daug žmonių praleido koncerto laiką pobuvyje auditorijos restorante ir gimnastų salėje, kurią Laisvė buvo pasisamdžiusi savo barui. Neturintieji polinkio baliavoti ar šiaip prabuvoti porą valandų su virš kol pasibaigė programa, nuvyko namo.

Koncerto programa buvo graži, ką liūdijo ir audringi aplodismentai kiekvienam išstojimui. Tikiuosi, jog netolimoje ateityje apie programą ir kiekvieną jos dalyvį kas nors parašys plačiau, tad čia tenkinuos tik priminimu, jog joje dalyvavo lietuvių dainos žvaigždė Biruta Ramoškaitė, Detroito Merginų Sekstetas, vadovaujamas Stellos Smith; svečias dainininkas Stefan Kozakevich, brooklynietis Albertas Vasiliauskas, pianistas-kompozitorius Pranas Alevičius-Ballwood, Aido Choras, vadovaujamas Jurgio Kazakevičiaus; ir dainininkų akompanistai: Bronė Sukackienė (Šalinytė), Sylvia Pužauskaitė, Balevičius, Luther Larson.

Dienraščio redaktorius A. Bimba, trumpoje sutraukoje, priminė pasekmes buvusių rinkimų ir mūsų juose atliktą vaidmenį. Jis sakė, kad progresyvių žmonių darbas su rinkimais nepasibaigė, bet tik prasideda. Kad šiomis dienomis Chicagoje įvykęs Progresyvių Partijos komiteto posėdis planuoja veikti už Trumano rinkimuose duotų pažadų įgyvendinimą. Ir kad pažangieji Amerikos lietuviai tame dalyvaus.

Priminęs pažangios spaudos rolę už taiką pasauliui ir gausą mūsų šaliai, kalbėtojas kreipėsi į publiką su prašymu paremti dienraštį Laisvę darbu ir aukomis. Iš karto sudėta $490. O kada pirmininkas R. Mizara (paskelbdamas pasekmes) priminė, jog penki šimtai be dešimtinės neturi tokio gražaus skambėsio, kokį turėtų lygiai penki šimtai, ta suma ten pat ant vietos dapildyta ir paskiau, po programos, buvo perpildyta.

Aukos, jų pilna suma, rinkėjai ir aukojusieji bus paskelbti prie pirmos progos. O šiuo tarpu — dėkui visiems!

Po programos, sekė šokiai prie Jurgio Kazakevičiaus orkestros. Tai buvo auditorijoje. O restorantas, paprastai atrodęs labai dideliu, vos praeinamai perspildė norinčiais vakarieniauti. Ir visa didžiulė gimnastų salė buvo pilna norinčių atsigerti šalto alučio ir šiaip pastovinėti, susitikti, pasikalbėti.

Didelis būrys aptarnautojų —virėjų, padavėjų į stalus, bartenderių ir tiems visiems pagelbininkų bandė visus priimti, kaip geriausia spėjo.

Valgių buvo gerų ir daug. Didžiuma pavalgė pagal savo pasirinkimą. Galop, buvo likę tik kai ko. Alus išsibaigė ankstėliau.

Be abejo, būtume galėję savo svečius priimti dar geriau ir greičiau aptarnauti, jeigu ne sunkios sąlygos prisirengti. Jas pasunkino šeštadienio vakarą buvusios dvi didelės kitataučių pramogos dviejose salėse—milžiniškas kaimynų balius auditorijoje ir kitos grupės vestuvės mažesnėje salėje.

Kad salės spėta šiek tiek išvalyti, stalai paruošti, valgis pagaminti laiku, už tai padėka priklauso didžiumai Laisvės direktorių, grupei kitų gerų talkininkų virėjų ir tūliems paties dienraščio įstaigos darbininkams. Gaila, šiuo tarpu dar neturime nei pilno sąrašo šios didelės talkos dalyvių, tad tik bendrai galime pasakyti:

Dėkui visiems! R.

Šeši Gaisragesiai Priduso Dūmais

Užsidegus uoste stovinčiam Panamos prekybiniam laivui Centauro, prie East River, gaisragesiai buvo iššaukti tris kartus. Tose pareigose 6 gaisragesiai tapo pridusinti dūmais —tūli pavojingai.

Gaisras iškilo anksti sekmadienio rytą. Jo gesinime pripilta daugybė vandens, jog net laivas pasviro. Manyta, jog viskas užbaigta. Tačiau laivas iš naujo užsidegė. Menama, kad metalinės laivo dalys buvo taip įkaitusios, jog laivą iš naujo padegė. Gaisragesius atleidus, laivas užsikūrė trečiu kartu.

Po trečiojo užsikūrimo ir užgesinimo, tuo užsispyrėlju degti nebepasitikėjo, gaisragesių grupė pasiliko sargyboje per visą dieną. Tie trys degimai ir gesinimai gaisragesiams kainavo virš 8 darbo valandas greta tų sunkiai nukentėjusių šešių ir daugelio panešusių mažesnes žaizdas.

Skirkime Vieną Vakarą Pagerbti Kovotoją

Velionies Petro V. Cacchionės paminėjimui komitetas rengia masinį gedulo mitingą šio trečiadienio vakarą, lapkričio 17-tą, Brooklyno Academy of Music, Lafayette Ave., Brooklyne.

Olivia de Haviland nustebo, kuomet jos vyras (Mark Stevens) papasakojo jai, jog tas vyriškis, kurį jinai užatakavo, buvo proto ligų gydytojas, atėjęs jai pagelbėti. Scena iš filmos "The Snake Pit," vaizduojančios skaudų likimą protlige susirgusios moters. Rodoma Rivoli Teatre, Broadway ir 49th St., New Yorke.

LMS Koncertas Brooklyne

Tikriau sakant, ne Brukline, bet tuoj čia pat jo pašonėj—**Richmond Hill,** įvyko paeiliui ketvirtas koncertas. Tai buvo Lietuvių Meno Sąjungos III apskrities pramoga, sekmadienį, lapkričio 7 d., Lietuvių auditorijoj, 110 st. ir Atlantic ave., Richmond Hill, N. Y.

Koncertas davė ką tai tokio skirtingo, pasižymėjo sutvarkymo originalumu ir gera iniciatyva. Dalyvavo apskrities prašmatnesnės meninės jėgos ir parodė savo išgales ir pažangą.

Pirmininkavo įgudęs meno patronas Vincas Bovinas. Pirmas programos numeris—Filadelfijos Lyros choras, sugabiai vadovaujamas Rožytės Mierkytės-Bėmerienės. Choras dar jaunas, neseniai susiorganizavęs, bet jau spėjęs pasirodyt, iš kokios medžiagos jis padarytas. Choras jaunas, energingas, pats linksmas ir žiūrovus linksmai nuteikia. Jo laikysena ant estrados buvo tokia laisva, smagi, tarytum tai būtų gražaus Lietuvos jaunimo sambūris kokioj gegužinėj, saulės nuskaidrintoj pamiškėj ar ant kokio patogaus dirvonėlio.

Choras džiaugėsi, žaidė, šoko, dainavo ir skleidė džiūgesį paliai visą auditoriją. Mano mielų parapijiečių ir kaimynų (Lietuvoje) Mierkių dukraitė buvo visa pramatorka. Su armonika šauniai vedžiojo gaidas, o jos mikliai išmuštruotas choras demonstravo savo istriniškus (aktoriškus) gabumus. Gražiai muzikiškai supinti skirtingų liaudiškų dainų posmai, tartum rinktinės gėlės, sudarė malonią dainišką puokštę. Tie dainų posmai gyvai sekė paskui vienas kitą, mirguliavo savo gaidų suderinimu. Choras ir dainavo ir atitinkamai pagyvino dainų prasmę savo judėsiais, mimika ir šokiais. Visa tai atrodė labai gyvai, ir šurmulingai, buvo pilna jaunuoliškos energijos ir entuziazmo.

Šokių ir žaismių dalį vedė Rožytės aukštai prasisiekęs brolis Albertas Mierkis, ir kiekvienas choro dalyvis įdėjo dąug saviško gyvumo ir patrauklumo. Ir mergaitės ir berniukai — visi buvo laisvai kaimiškai apsirėdę, mirguliavo savo kostiumais, sukneliėmis ir išsiuvinėtais marškiniais, su išsiuvinėtomis juostomis.

Vokaliai, savo balsiškais sugabumais, choras gražiai save atsirekomendavo. Greta rinktinių dainų "potpurės," buvo ir ištisinių dainų, harmoningai išpildytų. Tokios buvo ana pakilioji "Kur bėga Šešupė," taipgi "Mano didvyris" arija su choru ("Ateik: aš tave myliu visais jausmais") iš operetės "Cukrinis kareivis."

Publika šturmingai plojo ir džiaugsmingai užgyrė mielus brolišKus svečius iš brolišKos meilės miesto. Paskui, po visam, tiek ten buvo širdingų pasisveikinimų, reikšmingų delnų spustelėjimų, žydinčių akių ir karštų skruostų, tiek gražaus susigretinimo ir suartėjimo — ir paskui gražių, jaukių atsiminimų...

Antras programos numeris —mūsų gabusis pianistas Pranas Balevičius patiekė mums savo sukomponuotą, lietuviškais liaudiškais motyvais supintą "Lietuvišką rapsodiją." Paskui garsiąją Mocarto "Rondo" melodiją ir dar, priedui, Amerikos motyvų gyvą mišinėlį. Balevičius ištisai per visą koncertą buvo ir pianu pritarėjas, išskyrus Niūvarkiškio Sietyno ansamblį, kurį pianu lydėjo energingoji Mildutė Jonušonytė-Stenslerienė (Stasiulienė).

O dabar koncerto žvaigždė, vaiskiai, jauna, graži, balsingai spinduliuojanti žvaigždė Violeta Čypaitė iš garsiosios Niujorko Brodvės muzikinių pastatymų. Žvitrioji solistė, parodė savo maloniai išlavintą žemojo soprano balsą, pagaunamai ir nuotaikingai sudainuodama bent keturias įmantrias dainas bei arijas: "Mamyte mano," "Mano didvyris" ("Ateik") iš "Cukrinio kareivio" (angliškai), "Tai paskiausioji rožė" (lietuviškai) iš Flotovo operos "Morta" ir dar vieną prancūzišką ariją. Čypaitės vokaliniai galimumai dideli ir artistiškai suvaldomi, aiškia dikcija perteikiami.

Solistei davė atsidusti sekamas programos numeris — gražiai prasisiekę Niūvarko jaunas smuikininkas Vytautas Dvareckas. Ir vėl—kokį jaukų kontrastą sudarė jo jautrusis smuikas! Pianu lydint vis tam pačiam pianistui Balevičiui, Dvareckas pat pirma išpildė aną atgailingai jautriąją "Meditaciją' iš Džiuls Masenės operos "Thais" intermėco. Šita maldiška subtili smuiko melodiją virbino klausovų širdžių stygas savo giliai perimančiais, giliai jaudinančiais motyvais. Kokių atsiminimų kvaitulinga vilkstinė ėjo klausovų įkaitintoje vaizduotėje! Atsiduksėjimai, net ir nustelbtos ašaros sekė paskui anas žavingas smuiko raudoas.

Dvareckas buvo dosnus, kaip ir kiti koncerto dalyviai. Jis priedui davė dar ir antrą ir trečią smuiko melodiją.

Ir tuoj paskui ėjo duetas: mūsiškė Brukliniškė Aidietė—ambicingoji Pranutė Mažilytė su savo aukštojo soprano (diskanto) balsu ir ta pati mieloji Violeta Čypaitė su savo žemojo soprano balsu. Abiejų dainininkių balsai harmoningai liejosi, virpėjo, bangavo į klausovų krūtines. Duetistės padainavo dvi jaudinančias sutartines, vieną parašytą R. Židžiūno, kitą Jovaro: "Supinsiu dainužę iš meilės balsų" ir "Tykūs, tykūs vakarėliai, taip ramu ant lauko."

Ir štai jums nepaprastai maloni staigmena: svečias artistas, visai pirma neminėtas ir nelauktas. Grynas siurprizas. Atvyko čia iš Brodvės muzikinių pastatų, veikiausia pačios Čypaitės užprašytas. Atvyko ir nustebino publiką. Jaunutis, darnus, lieknas vyras, o balsas jam—žemo, gilaus boso balsas! Ir kaip puikiai išlavintas, gražaus timbro balsas! Vardas dainininko Džiovani Džiozep Dziulijano (Giovanni Giuseppe Giuliano). Padainavo tą garsiąją "Old man river," kitą irgi negrų motyvais skambančią "Džiošuva" ("Joshua"), paskui Liudviko Betchoveno (Beethoven) "Šiame juodam karste" ("In questa tomba oscura"). Visos skambėjo didingai, perimančiai, nuotaikingai. Dinamiškoji Betchoveno daina skambėjo ypač veriančiai, galingai. Priedui dainininkas patiekė komišką dainą iš vieno Brodvės pastatymo, kuriame jis pats įžymiai dalyvauja.

O štai ir mūsiškio Niūvarkiškio Sietyno ansamblis. Dar visai jaunutis, tik kelios savaitės kaip suburtas, o jau taip šauniai Vlado Žuko išmuštruotas. Gal tik trejetas tebėra iš buvusiojo okteto, o visi kiti naujai verbuoti. Ir ką jūs sakysite, geri žmonės? Net trys jaunutės italaitės, o kad drožia lietuviškai, tai stebėtis reikia! Ypač viena, Sietyno chore jau keli mėnesiai, sako, net ir kitas lietuvaites sumuša lietuviškai...

Ir visas ansamblio sąstatas stebėtinai geras. Nepalyginsi su pirmesniuoju oktetu, nors ir oktetas gražiai pasirodydavo.

Ansamblį su fortepijonu lydėjo vikrioji Mildutė Jonušonytė-Stenslerienė. Ansamblis skardžiai, sklandžiai, melodingai išpildė tris Vlado Žuko sukomponuotas dainas, naujas dainas, dar čia tik pirmą kartą girdėtas. Gražu buvo žiūrėt į rinktinį jaunuolių būrį, dar gražiau buvo klausyt jo dainų.

Ir iš viso, visas LMS šios apskrities koncertas išėjo maloniai, įspūdingai, atmintinai.

Jonas Kaškaitis.

Susilaukė Sūnaus

Mr. ir Mrs. Anthony ir Mildred (Balčiūnaitė) Ibanez susilaukė sūnelio lapkričio 13-tą, anksti rytą. Sūnelis 8 svarų ir 1 uncijos. Vardą jam davė Andrea Halen. Motinos ir sūnelio sveikata gera. Tikimasi, jog už keleto dienų grįš namo, 102-14—88th Ave., Richmond Hill, N. Y. Randasi Mary Immaculate ligoninėje, 152-11—89th Ave., Jamaica.

Naujuoju priedu šeimon džiaugiasi tėvai, linksmi ir "senukai," Mr. ir Mrs. A. Balčiūnai (ne veltui Antanas Balčiūnas, Laisvės direktorius, taip linksmai dirbo priėmimui-aptarnavimui Laisvės koncerto svečių).

Naujagimis — jau trečias Ibanez'ų kūdikis. Nuo seniau augina du sūnelius, Anthony ir John. Graži šeima! Linkime laimingai išauklėti.

Iš Atsibuvusio Bankieto

Lapkričio 13 d., Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo patalpoje, įvyko SLA 38-tos kuopos šaunus bankietas. Svečių buvo pusėtinai daug. Mat, greta pavieniai asmenims parduotų tikietų, jie buvo siųsti ir draugijoms. Svečiai buvo pilnai užganėdinti maistu ir gėrimais.

Vedėju šito bankieto, jo programos, buvo visiems, ypatingai kriaučiams, gerai žinomas jau per daug metų darbuotojas lietuvių tarpe J. Aymanas. Tai vietinių organizacijų ir kliubų vedėjai buvo iššaukti tarti žodį pačiame bankiete. Iš visų pasakytų kalbų matėsi, kad minėtą kuopą išugdyti daugiausia darbo ir energijos įdėjęs J. Aymanas.

Reikia pasakyti, kad kalbėjusieji veik visi sveikino minėtą kuopą ir velino jai gyvuoti kuo geriausia, nurodinėjo naudą jos nariams iš pašalpos ir apdraudos. Bet kriaučių lokalo pirmininkas J. Glaveckas nukalbėjo, kaip pas kriaučius susirinkime, kad jis nuvažiuoja —į Rusiją. Atrodo, jeigu nebūtų Rusijos, nebūtų ko plūsti, tai socialistai negalėtų jokiame bankiete kalbėti ir dalyvauti, o jų laikraščiai turėtų užsidarinėti, nebūtų kas rašyti.

Labai gerai nurodinėjo iš eilės kalbėjęs J. Draugelis, jog minėta kuopa, kuri surengė tą gražią puotą, išaugo tik dėka tam, kad joje randasi gerų, darbščių žmonių.

Jeigu nebūtų gerų draugų, tai kuopa būtų panaši į socialistų 19-tą kuopą, septynių miegančių brolių. Tai pataikyta, kaip pirštu į akį. J. S.

PAKELS BUSŲ FĖRĄ

Triboro Coach Corp. gavo leidimą pakelti busų fėrą iki 7 centų. Pastaruoju laiku vežė už 6 centus.

Visokios mėsos geriau išeina šutinamos lengvu karščiu.

SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORK IR RICHMOND HILL, N. Y.

LLD 185 KP. NARIAMS

Lietuvių Literatūros Draugijos 185 kp. narių susirinkimas įvyks šį trečiadienį, lapkričio 17 d., 8 val. vakare, Kultūros Centre, kampas 110 gatvės ir Atlantic Ave. Nariai malonėkite dalyvauti, nes šiame susirinkime gausite knygą "Žmogus ir Mašina." — V. P.

RIDGEWOOD-BROOKLYN, N. Y.

LLD 55 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 16 d., 8 v. v. Sapolo-Vaiginio salėje, 147 Thames St. Visi nariai dalyvaukite šiame susirinkime, gausite naują knygą — Žmogus ir Mašina. Taipgi vakarienės komisija turi dalyvauti, reikia pasitarti. Kurie paėmėt tikietų pardavimui, grąžinkite šiame susirinkime. — P. Babarskas, sekr. (269-270)

Naujovinis Plaukų Apdirbimas Jums

Per Albiną Stripinį Permanent Waves

$7.50 UP

Swirl Cut $1

for difficult, resistant, for bleached for dyed... or baby fine... hard-to-wave hair...

AND OF COURSE FOR NORMAL HAIR!

Jūs esate kviečiamos... užeiti nemokamai asmeniškai pasitarti apie jūsų plaukų sutaisymą.

Jūs pamatysite, kad jūsų plaukų problemos pranyks taip greit kaip tik mūsų beauty ekspertai palies jūsų plaukus savo rankomis šiuom stebinančiu darbu, šaltu garbanevimu.

Ne tik, kad tai duoda jūsų plaukams švelnią, naturalę išvaizdą... blizgantį malonumą, kuris sukelia komplimentus nuo kiekvieno, bet tai aktualiai apdovanoja linkui geros sveikatos, puošniu sutaisymu plaukų ant galvos.

Garbanevimas tiks kiekvienai plaukų spalvai; sudėčiai ir ypatybei. Atatinka visokiam amžiui... priimtina kiekvienam plaukų stiliui. Ir tatai būna patogus šukom ir šepečiui, jūs galite susitaisyti daugeliu skirtingų būdų.

Fashion Center Hairdressers

240 Grand Street Brooklyn, N. Y.

For Appointment Call EVergreen 4-2525

Mon. Tues., Wed. 10-7; Thurs., Fri. 10-9; Sat. 9-6 P. M.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST., Cor. Hewes St.

Brooklyn, N. Y.

Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudikiam reikmenys, įvairūs daiktelėiai, ligonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI.

MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.

Tel. EVergreen 7-6238

GYDYTOJAS

S. S. Lockett, M. D.

223 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais

Ir Pagal Pasitarimais.

Telefonas EVergreen 4-0205

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD BEER & ALES

★

32 Ten Eyck St.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE

RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN

DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

Telefonas EVergreen 4-7729

TELEVISION